

Romstadgan för internationella brottmålsdomstolen

Antagen i Rom den 17 juli 1998

Trädde i kraft den 1 juli 2002

INGRESS

De stater som är parter i denna stadga, som är *medvetna* om att alla folk hålls samman av gemensamma band, med deras kulturer sammanfogade till ett gemensamt arv, och som fruktar att denna ömtåliga mosaik när som helst kan förstöras, som är *medvetna* om att miljontals barn, kvinnor och män under detta århundrade har fallit offer för ofattbara skändligheter som djupt skakar mänsklighetens samvete, som *erkänner* att så allvarliga brott hotar freden, säkerheten och välståndet i världen, som *förklarar* att de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att en effektiv lagföring av dem måste säkras genom åtgärder på det nationella planet och ett förstärkt internationellt samarbete, som är *beslutna* att hindra att de som gör sig skyldiga till dessa brott går ostraffade och att därigenom medverka till att förebygga sådana brott, som *erinnar* om att det åligger varje stat att utöva straffrättslig jurisdiktion över dem som har gjort sig skyldiga till internationella brott, som *bekräftar* ändamålen och grundsatserna i Förenta nationernas stadga, särskilt den att alla stater skall avhålla sig från hot om eller bruk av våld, riktat mot någon annan stats territoriella integritet eller politiska oberoende, eller på annat sätt som är oförenligt med Förenta Nationernas ändamål, som härvidlag *understryker* att ingen bestämmelse i denna stadga skall uppfattas som att tillåta någon stadgepart att ingripa i en väpnad konflikt eller i någon stats interna angelägenheter, som är *beslutna* att i dessa syften och i innevarande och framtida generationers intresse upprätta en oberoende, permanent, internationell brottmålsdomstol som är anknuten

till Förenta nationernas system och har jurisdiktion över de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet, som *understryker* att den internationella brottmålsdomstol som upprättas i enlighet med denna stadga skall komplettera nationell straffrättslig jurisdiktion, som är *beslutna* att trygga varaktig respekt för och upprätthållande av internationell rättvisa, har kommit överens om följande.

DEL 1 UPPRÄTTANDE AV DOMSTOLEN

Artikel 1 - Domstolen

Härmed inrättas en internationell brottmålsdomstol (Domstolen). Domstolen skall vara en permanent institution och ha rätt att utöva sin jurisdiktion över enskilda personer för de mest allvarliga brotten som är internationella angelägenheter i den mening som avses i denna stadga och komplettera de nationella straffrättsliga systemen. Bestämmelserna i denna stadga skall gälla för Domstolens jurisdiktion och dess funktionssätt.

Artikel 2 - Domstolens förhållande till Förenta nationerna

Förhållandet mellan Domstolen och Förenta nationerna skall bestämmas genom en överenskommelse som skall godkännas av denna stadgas partsförsamling och därefter ingås av domstolspresidenten på Domstolens vägnar.

Artikel 3 - Domstolens säte

1. Domstolens säte skall upprättas i Haag i Nederländerna (*världstaten*).
2. Domstolen skall ingå en högkvartersöverenskommelse med världstaten, vilken skall godkännas av stadgepartsförsamlingen och därefter ingås av domstolspresidenten på Domstolens vägnar.
3. Domstolen får sammanträda på annan

plats i enlighet med bestämmelserna i denna stadga om den anser det vara önskvärt.

Artikel 4 - Domstolens rättsliga status och befogenheter

1. Domstolen skall ha internationell rättskapacitet. Den skall också ha den rättshandlingsförmåga som är nödvändig för att fullgöra sina uppgifter och uppfylla sina ändamål.

2. Domstolen får i enlighet med denna stadga fullgöra sina uppgifter och utöva sina befogenheter inom varje stadgeparts territorium och, efter särskild överenskommelse, inom annan stats territorium.

DEL 2 JURISDIKTION, PROCESSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH TILLÄMPLIG LAG

Artikel 5 - Brotts som omfattas av Domstolens jurisdiktion

1. Domstolens jurisdiktion skall begränsas till de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet. Domstolen skall ha jurisdiktion i enlighet med denna stadga i fråga om följande brott:

- a) Folkmord.
- b) Brotts mot mänskligheten.
- c) Krigsförbrytelser.
- d) Aggressionsbrott.

2. Domstolen skall utöva jurisdiktion över aggressionsbrottet så snart en bestämmelse har antagits i enlighet med artiklarna 121 och 123, vilken definierar detta brott och fastställer villkoren för Domstolens utövande av sin jurisdiktion över det. En sådan bestämmelse skall vara förenlig med de tillämpliga bestämmelserna i Förenta nationernas stadga.

Artikel 6 - Folkmord

Med *folk*mord avses i denna stadga var och en av följande gärningar förövd i avsikt att helt eller delvis förgöra en nationell, etnisk, rasmässigt bestämd eller religiös folkgrupp som sådan, nämligen

- a) att döda medlemmar av folkgruppen,
- b) att tillfoga medlemmar av folkgruppen svår fysisk eller psykisk skada,
- c) att uppsåtligt påtvinga folkgruppen

levnadsvillkor som är avsedda att medföra dess fysiska undergång helt eller delvis,

- d) att vidta åtgärder som är avsedda att förhindra födelser inom folkgruppen,
- e) att med tvång överföra barn från folkgruppen till en annan folkgrupp.

Artikel 7 - Brotts mot mänskligheten

1. Med brott mot mänskligheten avses i denna stadga var och en av följande gärningar när de begås som en del av ett vidsträckt eller systematiskt angrepp riktat mot civilbefolkning med insikt om angreppet:

- a) Mord.
- b) Utrotning.
- c) Förslavning.
- d) Deportation eller tvångsförflyttning av befolkning.
- e) Fängslande eller annat allvarligt berövande av fysisk frihet i strid med grundläggande folkrättsliga regler.
- f) Tortyr.
- g) Våldtäkt, sexuellt slaveri, påtvingad prostitution, påtvingat havandeskap, påtvingad sterilisering eller varje annan form av sexuellt våld av motsvarande svårighetsgrad.
- h) Förföljelse av en identifierbar folkgrupp eller ett identifierbart kollektiv av politiska, rasmässiga, nationella, etniska, kulturella, religiösa, genusmässiga, enligt definitionen i punkt 3 i denna artikel, eller av andra skäl som universellt är erkända som otillåtna enligt folkrätten, i samband med en gärning som avses i denna punkt eller ett annat brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion.
- i) Påtvingat försvinnande av personer.
- j) Brotts apartheid
- k) Andra omänskliga handlingar av liknande beskaffenhet som uppsåtligt förorsakar svårt lidande, svår kroppslig skada eller svårt själsligt eller fysiskt men.

2. I punkt 1

- a) avses med *angrepp riktat mot civilbefolkning*: ett handlande som består i upprepat förövande av gärningar som av-

- ses i punkt 1 mot civilbefolkning i enlighet med eller för att främja en stats eller en organisations politik att genomföra ett sådant angrepp,
- b) inbegriper *utrotning* uppsåtligt påtvingande av levnadsförhållanden, bland annat berövande
- av tillgång till livsmedel och läkemedel, ägnade att åstadkomma förgörande av en del av en befolkning,
- c) avses med *förslavning*: utövande av någon eller all den makt som följer av äganderätt över en person; detta inbegriper utövande av denna makt vid handel med människor, särskilt kvinnor och barn,
- d) avses med *deportation eller tvångsförflyttning av befolkning*: påtvingad förflyttning utan folkrättsligt tillåtna skäl av de berörda personerna genom utvisning eller andra tvångsåtgärder från det område där de lagligen uppehåller sig,
- e) avses med *tortyr*: uppsåtligt tillfogande av allvarlig smärta eller svårt fysiskt eller psykiskt lidande för någon som befinner sig i den tilltalades förvar eller står under hans eller hennes kontroll; tortyr innefattar inte smärta eller lidande som uppkommer enbart genom, som en nödvändig del eller en följd av lagenliga sanktioner,
- f) avses med *påtvingat havandeskap*: olaglig inspärning av en kvinna som med tvång försatts i havande tillstånd med avsikt att påverka den etniska sammansättningen av en befolkning eller att föröva andra svåra överträdelser av folkrätten; denna definition skall inte på något sätt tolkas som att den inverkar på nationella lagar rörande havandeskap,
- g) avses med *förföljelse*: uppsåtligt och allvarligt berövande av grundläggande rättigheter i strid med folkrätten på grund av en folkgrupps eller ett kollektivs identitet,
- h) avses med *brottet apartheid*: omänskliga gärningar av en beskaffenhet motsvarande de som avses i punkt 1, vilka begås i förbindelse med en institutionaliserad ordning av systematiskt förtryck och dominans av en rasgrupp över en eller flera andra rasgrupper, och vilka begås med avsikt att vidmakthålla denna ordning,
- i) avses med *påtvingat försvinnande av personer*: gripande, hållande i fängsligt förvar eller bortförande av personer av eller med tillstånd, stöd eller samtycke från en stat eller en politisk organisation, följt av en vägran att tillstå frihetsberövandet eller lämna upplysningar om de berörda personernas öde eller uppehållsort med avsikt att undandra dem rättsligt skydd under en längre tid.
3. Termen *genus* avser i denna stadga båda könen, kvinnor och män, i ett samhällsligt perspektiv. Termen *genus* har således ingen betydelse som skiljer sig från den nyss nämnda.

Artikel 8 - Krigsförbrytelser

1. Domstolen skall ha jurisdiktion över krigsförbrytelser särskilt när de begås som en del av en plan eller en politik eller utgör en del av förövandet av sådana brott i stor skala.
2. Med *krigsförbrytelser* avses i denna stadga
- a) Svåra överträdelser av Genèvekonventionerna av den 12 augusti 1949, nämligen följande gärningar som riktar sig mot personer eller egendom som skyddas enligt bestämmelserna i den tillämpliga Genèvekonventionen:
- i) Uppsåtligt dödande.
- ii) Tortyr eller omänsklig behandling inbegripet biologiska experiment.
- iii) Uppsåtligt förorsakande av svårt lidande eller svår skada till kropp eller hälsa.
- iv) Olaglig och godtycklig förstörelse eller tillägnelse av egendom i stor omfattning som inte rättfärdigas av militär nödvändighet.
- v) Tvingande av en krigsfånge eller en annan skyddad person att tjänstgöra i en fientlig makts stridskrafter.
- vi) Uppsåtligt berövande av rätten till opartisk rättegång i laga ordning för en krigsfånge eller en annan skyddad person.
- vii) Olaglig deportation eller förflyttning eller olaglig inspärning.
- viii) Tagande av gisslan.

b) Annan allvarlig kränkning av lag eller sedvanerätt som är tillämplig i internationella väpnade konflikter inom den vedertagna folkrättsliga ramen, nämligen någon av följande gärningar:

i) Uppsåtligt riktande av angrepp mot civilbefolkning som sådan eller mot enskilda civila

som inte direkt deltar i fientligheter.

ii) Uppsåtligt riktande av angrepp mot civil egendom, det vill säga egendom som inte utgör ett militärt mål.

iii) Uppsåtligt riktande av angrepp mot personal, anläggningar, utrustning, enheter eller fordon som deltar i en humanitär biståndsin-sats eller i en fredsbevarande insats i enlighet med Förenta nationernas stadga, så länge de är berättigade till det skydd som tillkommer civila eller civil egendom i enlighet med folkrätten i väpnade konflikter.

iv) Uppsåtligt inledande av angrepp med insikt om att det kommer att leda till spillande av liv eller åsamkande av skada för civila eller civil egendom eller vidsträckta, långvariga och allvarliga skador på den naturliga miljön, vilka kan anses vara klart överdrivna vid jämförelse med den påtagliga och direkta övergripande militära fördel som kan förväntas.

v) Angrepp eller bombardemang, oavsett med vilka medel, av städer, byar, bostäder eller byggnader som inte försvaras och inte utgör ett militärt mål.

vi) Dödande eller sårande av en kombattant som, sedan han nedlagt vapnen eller inte längre är i stånd att försvara sig, har gett sig på nåd och onåd.

vii) Otillbörligt användande av parlamentärflagg, fiendens flagg eller Förenta nationernas flagg eller militära gradbeteckningar och uniformer eller Genèvekonventionernas kännetecken med död eller allvarlig personskada som följd.

viii) Ockupationsmakts förflyttning direkt eller indirekt av en del av sin egen civilbefolkning till det område som den ockuperar eller deportation eller förflyttning inom eller utanför det ockuperade området av hela eller en del av befolkningen i detta område.

ix) Uppsåtligt riktande av angrepp mot byggnader avsedda för religion, undervis-

ning, konst, vetenskap eller välgörande ändamål, historiska minnesmärken, sjukhus och uppsamlingsplatser för sjuka och sårade under förutsättning att de inte utgör militära mål.

x) Utsättande av någon som fallit i en motparts våld för fysisk stympling eller medicinska eller vetenskapliga experiment i någon form som varken rättfärdigas av vederbörandes medicinska, odontologiska eller sjukhusmässiga vårdbehov eller utförs i hans eller hennes intresse och vilka förorsakar död eller allvarligt hotar hälsan för den personen.

xi) Förrädiskt dödande eller sårande av personer tillhörande den fientliga nationen eller armén.

xii) Förklarande att pardon inte kommer att ges.

xiii) Förstörelse eller beslagtalande av fiendens tillhörigheter såvida inte detta till följd av krigets krav är oundgängligen nödvändigt.

xiv) Förklarande att motpartens medborgares rättigheter och rätt att väcka talan är upphävida, tillfälligt försatta ur kraft eller utestängda från att kunna göras gällande inför domstolarna.

xv) Tvingande av motpartens medborgare att delta i krigsoperationer riktade mot deras eget land även om de var i den krigförandes tjänst innan kriget börjat.

xvi) Plundring av en stad eller en plats, även om den har tagits med storm.

xvii) Användande av gifter eller förgiftade vapen.

xviii) Användande av kvävande, giftiga eller andra gaser och alla likvärdiga vätskor, ämnen eller medel.

xix) Användande av kulor som lätt utvidgar sig eller tillplattas i människokroppen, såsom kulor med hård mantel, om denna inte helt och hållet täcker kärnan eller är försedd med inskränningar.

xx) Användande av vapen, projektiler och material samt stridsmetoder av sådan beskaffenhet att de kan förorsaka överflödigt skada eller onödigt lidande eller som är av urskillningslös beskaffenhet i strid med folkrätten i väpnade konflikter under förutsättning att sådana vapen, projektiler, material och stridsmetoder är föremål för ett allomfattan-

de förbud och anges i en bilaga till denna stadga till följd av en ändring som har gjorts i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i artiklarna 121 och 123.

xxi) Kränkande av personlig värdighet, särskilt förödmjukande och nedsättande behandling.

xxii) Våldtäkt, sexuellt slaveri, påtvingad prostitution, påtvingat havandeskap enligt definitionen i artikel 7.2 f, påtvingad sterilisering eller annan form av sexuellt våld, som också utgör en svår överträdelse av Genèvekonventionerna.

xxiii) Användande av en civil eller annan skyddad person för att genom sin närvaro skydda vissa platser, områden eller väpnade styrkor från stridshandlingar.

xxiv) Uppsåtligt riktande av angrepp mot byggnader, utrustning, medicinska enheter och transporter samt personal som bär Genèvekonventionernas kännetecken i enlighet med folkrätten.

xxv) Uppsåtligt användande av utsvältning av civila som en stridsmetod genom att beröva dem förnödenheter som är nödvändiga för deras överlevnad, däribland uppsåtligt förhindrande av hjälpsändningar i enlighet med Genèvekonventionerna.

xxvi) Uttagande eller värvande av barn som inte fyllt 15 år till de nationella väpnade styrkorna eller användande av dem till att aktivt delta i fientligheter.

c) I fall av väpnad konflikt som inte är av internationell karaktär, allvarliga kränkningar av artikel 3 som är gemensam för de fyra Genèvekonventionerna av den 12 augusti 1949, nämligen någon av följande gärningar som begåtts mot personer som inte deltar aktivt i fientligheterna, däribland medlemmar av de väpnade styrkorna som har lagt ned vapnen och personer som försatts ur stridbart skick genom sjukdom, sårskada, fångenskap eller av annat skäl:

i) Våld mot liv och person, särskilt mord i alla dess former, stympning, grym behandling och tortyr.

ii) Kränkande av den personliga värdigheten, särskilt förödmjukande och nedsättande behandling.

iii) Tagande av gisslan.

iv) Utdömmande av straff och verkställande av

avrättningar utan föregående dom avkunnad av i laga ordning tillsatt domstol vars rättsskipning erbjuder de garantier som allmänt erkänns som oumbärliga.

d) Punkt 2 c är tillämplig i icke-internationella väpnade konflikter och därför inte i situationer som har uppkommit till följd av interna störningar och spänningar, såsom upplopp, enstaka och sporadiska våldshandlingar eller andra liknande handlingar.

e) Andra allvarliga kränkningar av lag eller sedvanerätt som är tillämplig i icke-internationella väpnade konflikter inom den vedertagna folkrättsliga ramen, nämligen någon av följande gärningar:

i) Uppsåtligt angrepp mot civilbefolkning som sådan eller mot enskilda civila som inte direkt

deltar i fientligheter.

ii) Uppsåtligt riktande av angrepp mot byggnader, utrustning, medicinska enheter och transporter samt personal som bär Genèvekonventionernas kännetecken i enlighet med folkrätten.

iii) Uppsåtligt riktande av angrepp mot personal, anläggningar, utrustning, enheter eller fordon som deltar i en humanitär biståndsin-sats eller i en fredsbevarande insats i enlighet med Förenta nationernas stadga, så länge de är berättigade till det skydd som tillkommer civila eller civil egendom i enlighet med folkrätten i väpnade konflikter.

iv) Uppsåtligt riktande av angrepp mot byggnader avsedda för religion, undervisning, konst, vetenskap eller välgörande ändamål, historiska minnesmärken, sjukhus och uppsamlingsplatser för sjuka och sårade under förutsättning att de inte utgör ett militärt mål.

v) Plundring av en stad eller en plats även om den har tagits med storm.

vi) Våldtäkt, sexuellt slaveri, påtvingad prostitution, påtvingat havandeskap enligt definitionen i artikel 7.2 f, påtvingad sterilisering eller annan form av sexuellt våld, som också utgör en allvarlig kränkning av artikel 3 som är gemensam för de fyra Genèvekonventionerna.

vii) Uttagande eller värvande av barn som inte fyllt 15 år till väpnade styrkor eller

grupper eller användande av dem till att aktivt delta i fientligheter.

viii) Beordrande av förflyttning av civilbefolkning av skäl som sammanhänger med konflikten, såvida inte de berörda civilas säkerhet eller tvingande militär nödvändighet kräver det.

ix) Förrådiskt dödande eller sårande av en kombattant tillhörande motståndaren.

x) Förklarande att pardon inte kommer att ges.

xi) Utsättande av någon som fallit i en annan parts våld för fysisk stympning eller medicinska eller vetenskapliga experiment i någon form som varken motiveras av vederbörandes medicinska, odontologiska eller sjukhusmässiga vårdbehov eller utförs i hans eller hennes intresse och vilka förorsakar död eller allvarligt hotar hälsan för den personen.

xii) Förstörelse eller beslagtalande av en motståndares tillhörigheter, såvida inte detta till följd av konfliktens krav är oundgängligen nödvändigt.

f) Punkt 2 e är tillämplig i icke-internationella väpnade konflikter och därför inte i situationer som har uppkommit till följd av interna störningar och spänningar, såsom upplopp, enstaka och sporadiska våldshandlingar och andra liknande handlingar. Den är tillämplig i väpnade konflikter som äger rum inom en stats territorium när det förekommer en långvarig väpnad konflikt mellan regeringsmyndigheter och organiserade väpnade grupper eller mellan sådana grupper.

3. Inget i punkt 2 c och e skall inverka på en regerings ansvar för att upprätthålla eller återupprätta lag och ordning i staten eller för att försvara statens enighet och territoriella integritet med alla lagliga medel.

Artikel 9 - Brottskriterier

1. Brottskriterier skall vara Domstolen till hjälp vid tolkningen och tillämpningen av artiklarna 6, 7 och 8. De skall antas med två tredjedels majoritet av stadgeparts församlingens medlemmar.

2. Ändringar i Brottskriterierna får föreslås av

a) varje stadgepart,

b) en absolut majoritet av domarna,
c) åklagaren.

Ändringarna skall antas med två tredjedels majoritet av stadgeparts församlingens medlemmar.

3. Brottskriterierna och ändringar i dem skall stå i överensstämmelse med denna stadga.

Artikel 10

Inget i denna del skall tolkas som att det i några andra syften än för denna stadga på något sätt inskränker gällande folkrättsliga regler eller föregriper sådana regler som är under utveckling.

Artikel 11 - Tidsavgränsning av Domstolens jurisdiktion

1. Domstolens jurisdiktion skall endast omfatta brott som begåtts efter denna stadgas ikraftträdande.

2. Om en stat blir part i denna stadga sedan den har trätt i kraft, får Domstolen endast utöva sin jurisdiktion med avseende på brott som begåtts efter stadgans ikraftträdande för den staten, såvida den inte har gjort en förklaring i enlighet med artikel 12.3.

Artikel 12 - Förutsättningar för utövande av jurisdiktion

1. En stat som blir part i denna stadga godtar därigenom Domstolens jurisdiktion i fråga om de brott som avses i artikel 5.

2. I de fall som avses i artikel 13 a eller c får Domstolen utöva sin jurisdiktion, om en eller flera av följande stater är parter i denna stadga eller har godtagit Domstolens jurisdiktion i enlighet med punkt 3 nedan:

a) Den stat inom vars territorium gärningarna i fråga har ägt rum eller, om brottet har förövats ombord på ett fartyg eller luftfartyg, dettas registreringsstat.

b) Den stat i vilken den som anklagas är medborgare.

3. Om godtagande av en stat som inte är part i denna stadga fordras i enlighet med punkt 2, får den staten genom en förklaring som ingivits till registratören godta att

Domstolen utövar jurisdiktion avseende brottet i fråga. Den godtagande staten skall samarbeta med Domstolen i enlighet med del 9 i denna stadga utan dröjsmål eller inskränkningar.

Artikel 13 - Utövande av jurisdiktion

Domstolen får utöva sin jurisdiktion i enlighet med bestämmelserna i denna stadga i fråga om brott som avses i artikel 5

- a) om en situation, i vilken ett eller flera sådana brott förefaller ha begåtts, har hänskjutits till åklagaren av en stadgepart i enlighet med artikel 14,
- b) om en situation, i vilken ett eller flera sådana brott förefaller ha begåtts, har hänskjutits till åklagaren av säkerhetsrådet när det agerar i enlighet med kapitel VII i Förenta nationernas stadga, eller
- c) om åklagaren har inlett en utredning om ett sådant brott i enlighet med artikel 15.

Artikel 14 - En stadgeparts hänskjutande av en situation

1. En stadgepart får till åklagaren hänskjuta en situation, i vilken ett eller flera brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion förefaller ha begåtts, med hemställen att åklagaren skall utreda situationen för att avgöra om viss person skall åtalas för att ha begått sådant brott.
2. Ett hänskjutande skall såvitt möjligt ange omständigheter av betydelse och åtföljas av de handlingar till stöd för hänskjutandet som är tillgängliga för den hänskjutande staten.

Artikel 15 - Åklagaren

1. Åklagaren får inleda utredningar på eget initiativ på grundval av uppgifter om brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion.
2. Åklagaren skall bedöma graden av allvar i mottagna uppgifter. I det syftet får åklagaren begära sådana kompletterande uppgifter från stater, Förenta nationernas organ, mellanstatliga organisationer, frivilligorganisationer eller andra tillförlitliga källor som han eller hon bedömer vara

lämpliga och får ta upp skriftliga eller muntliga vittnesmål vid Domstolens säte.

3. Om åklagaren finner att det finns skälig grund att inleda en förundersökning, skall han till förundersökningskammaren inge en framställning om förundersökningstillstånd åtföljd av inhämtat underlag som styrker framställningen. Brottsoffer får vända sig till förundersökningskammaren i enlighet med bevis- och förfaranderegler.
4. Om förundersökningskammaren vid prövning av framställningen och dess underlag finner att det finns skälig grund att inleda en förundersökning och att saken verkar ligga inom Domstolens jurisdiktion, skall den ge tillstånd till att inleda en förundersökning utan att detta skall inverka på senare beslut av Domstolen om jurisdiktion och processförutsättningar i saken.
5. Förundersökningskammarens vägran att lämna förundersökningstillstånd skall inte hindra åklagaren från att senare göra en ny framställning avseende samma situation grundad på nya omständigheter eller ny bevisning.
6. Om åklagaren efter den preliminära utredning som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel finner att de mottagna uppgifterna inte utgör skälig grund för en förundersökning, skall han eller hon underrätta dem som lämnat uppgifterna. Detta skall inte hindra att åklagaren beaktar ytterligare uppgifter som lämnas till honom eller henne beträffande samma situation mot bakgrund av nya omständigheter eller ny bevisning.

Artikel 16 - Uppskjutande av förundersökning eller lagföring

Förundersökning eller lagföring i enlighet med denna stadga får inte inledas eller fortsättas under en tid av tolv månader från det att säkerhetsrådet så begärt av Domstolen genom en resolution antagen i enlighet med kapitel VII i Förenta nationernas stadga; begäran får förnyas av säkerhetsrådet på samma villkor.

Artikel 17 - Frågor om processförutsättningar

1. I beaktande av tionde stycket i ingressen och artikel 1 skall Domstolen besluta att en sak skall avvisas på grund av bristande processförutsättningar
 - a) om saken är föremål för undersökning eller lagföring av en stat som har jurisdiktion över den, såvida inte den staten saknar vilja eller förmåga att som sig bör genomföra undersökningen eller lagföringen,
 - b) om saken har undersökts av en stat som har jurisdiktion över den och staten har beslutat att inte lagföra den person som avses, såvida inte detta beslut är en följd av bristande vilja eller förmåga att som sig bör lagföra saken,
 - c) om den person som avses redan har lagförts för den gärning som saken gäller och en rättegång inför Domstolen inte är tillåten enligt artikel 20.3,
 - d) om saken inte är tillräckligt allvarlig för att motivera vidare åtgärder av Domstolen.
2. För att avgöra om det föreligger bristande vilja i ett visst fall skall Domstolen, med beaktande av de principer för rättvisans behöriga gång som erkänns i folkrätten, bedöma om en eller flera av följande förutsättningar föreligger:
 - a) förfarandet har genomförts eller genomförs eller det nationella beslutet har fattats i syfte att undandra den person som avses från straffrättsligt ansvar för brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion och som avses i artikel 5,
 - b) en omotiverad försening i förfarandet har förekommit som under omständigheterna är oförenlig med en avsikt att ställa den person som avses inför rätta,
 - c) förfarandet har inte genomförts eller genomförs inte på ett oberoende och opartiskt sätt och det har genomförts eller genomförs på ett sätt som under omständigheterna är oförenligt med en avsikt att ställa den person som avses inför rätta.
3. För att avgöra om det föreligger oförmåga i ett visst fall skall Domstolen bedöma om staten, till följd av ett totalt eller om-

fattande sammanbrott i eller bristande tillgänglighet hos dess nationella rättssystem, inte har förmåga att få fram den anklagade eller nödvändig bevisning och nödvändiga vittnesmål eller på annat sätt saknar förmåga att genomföra sina förfaranden.

Artikel 18 - Preliminära beslut i fråga om processförutsättningar

1. När en situation har hänskjutits till Domstolen i enlighet med artikel 13 a och åklagaren har beslutat att det finns skälig grund att inleda en förundersökning, eller åklagaren inleder en förundersökning i enlighet med artikel 13 c och artikel 15, skall åklagaren underrätta samtliga stadgeparter och de stater som, med beaktande av tillgängliga uppgifter, normalt skulle ha jurisdiktion över brottet i fråga. Åklagaren får underrätta sådana stater med förbehåll för sekretess och får, om han eller hon anser det vara nödvändigt för att skydda personer, förhindra att bevisning förstörs eller att personer avviker, begränsa omfattningen av de uppgifter som lämnas till stater.
2. Inom en månad efter mottagandet av en sådan underrättelse kan en stat meddela Domstolen att den har genomfört eller är i färd med att genomföra undersökningar beträffande sina medborgare eller sådana andra personer som står under statens jurisdiktion avseende sådana brottsliga gärningar som skulle kunna utgöra brott som avses i artikel 5 och som har samband med de uppgifter som lämnats i underrättelsen till staterna. På statens begäran skall åklagaren låta staten sköta undersökningen beträffande dessa personer, såvida inte förundersökningskammaren på begäran av åklagaren beslutar att ge tillstånd till förundersökningen
3. Åklagarens beslut att överlåta åt en stat att sköta en undersökning kan omprövas av åklagaren sex månader efter dagen för beslutet eller vid vilken tidpunkt som helst, om en väsentlig förändring av omständigheterna har skett beroende på bristande vilja eller förmåga från statens sida att

- som sig bör genomföra undersökningen.
4. Den berörda staten och åklagaren får överklaga beslut av förundersökningskammaren till överklagandekammaren i enlighet med artikel 82. Överklagandet får behandlas med förtur.
 5. Om åklagaren har överlåtit en undersökning i enlighet med punkt 2, får han eller hon begära att staten i fråga regelbundet lämnar information om utvecklingen av dess undersökningar och därpå följande lagföringar. Stadgearterna skall besvara en sådan begäran utan onödigt dröjsmål.
 6. I avvaktan på förundersökningskammarens beslut eller i de fall åklagaren har överlåtit en undersökning med stöd av denna artikel, får åklagaren undantagsvis begära förundersökningskammarens tillstånd att vidta de utredningsåtgärder som är nödvändiga för att säkra bevisning i det fall det föreligger en unik möjlighet att inhämta betydelsefull bevisning eller en väsentlig risk att bevisningen inte är tillgänglig senare.
 7. En stat som har överklagat ett beslut av förundersökningskammaren med stöd av denna artikel får göra invändning om bristande processföresättningar i enlighet med artikel 19 med hänvisning till nya viktiga sakuppgifter eller väsentligt förändrade omständigheter.
- Artikel 19 - Invändningar angående Domstolens jurisdiktion eller ett måls processföresättningar*
1. Domstolen skall förvissa sig om att den har jurisdiktion beträffande varje sak som föreläggs den. Domstolen får på eget initiativ bestämma om det föreligger processföresättningar i enlighet med artikel 17 att pröva saken.
 2. Invändningar om bristande processföresättningar på de grunder som anges i artikel 17 och invändningar mot Domstolens jurisdiktion får anföras av
 - a) en tilltalad eller en person för vilken ett häktningsbeslut eller en kallelse att inställa sig har utfärdats i enlighet med artikel 58,
 - b) en stat som har jurisdiktion beträffande en sak på grund av att den är i färd med att undersöka eller lagföra saken eller har undersökt eller lagfört den, eller
 - c) en stat vars godtagande av Domstolens jurisdiktion krävs i enlighet med artikel 12.
 3. Åklagaren får begära Domstolens beslut i fråga om jurisdiktion eller processföresättningar. I förfaranden som gäller jurisdiktion eller processföresättningar får de som har hänskjutit en situation i enlighet med artikel 13 och brottsoffer också lämna synpunkter till Domstolen.
 4. Invändningar om bristande processföresättningar eller beträffande Domstolens jurisdiktion från en person eller en stat som avses i punkt 2 får endast göras en gång. En invändning skall göras innan eller i samband med att huvudförhandlingen inleds. Under särskilda omständigheter får Domstolen tillåta att en invändning framförs mer än en gång eller vid en senare tidpunkt än vid huvudförhandlingens inledning. Invändningar om bristande processföresättningar som görs när huvudförhandlingen inleds eller, med Domstolens tillstånd, senare, får endast grundas på artikel 17.1 c.
 5. En stat som avses i punkt 2 b och c i denna artikel skall göra sin invändning så tidigt som möjligt.
 6. Innan åtalspunkterna har bekräftats skall invändningar angående processföresättningar eller mot Domstolens jurisdiktion hänvisas till förundersökningskammaren. När åtalspunkterna har bekräftats skall invändningar hänvisas till rättegångskammaren. Beslut i frågor om jurisdiktion eller processföresättningar får överklagas till överklagandekammaren i enlighet med artikel 82.
 7. Om en invändning görs av en stat som avses i punkt 2 b eller c i denna artikel, skall åklagaren uppskjuta förundersökningen till dess att Domstolen har fattat sitt beslut i enlighet med artikel 17.
 8. I avvaktan på Domstolens beslut får åklagaren begära Domstolens tillstånd
 - a) att företa nödvändiga utredningsåtgärder av det slag som avses i artikel 18.6,
 - b) att uppta en vittnesförklaring eller ett vittnesmål eller fullfölja inhämtande

och undersökning av bevis som har inlett innan invändningen framfördes, och

- c) att i samarbete med de berörda staterna förhindra att sådana personer avviker för vilka åklagaren har begärt ett häktningsbeslut med stöd av artikel 58.
9. Att en invändning görs skall inte påverka giltigheten av åtgärder som åklagaren vidtagit eller beslut eller föreläggande som meddelats av Domstolen innan invändningen gjordes.
10. Om Domstolen har avvisat en sak på grund av bristande processförutsättningar i enlighet med artikel 17, får åklagaren framställa en begäran om omprövning av avvisningsbeslutet när han eller hon är helt förvissad om att nya omständigheter har framkommit som medför att de skäl på vilka saken avvisades enligt artikel 17 har bortfallit.
11. Om åklagaren med beaktande av de grunder som anges i artikel 17 låter en stat sköta en undersökning, får han eller hon begära att staten i fråga tillhandahåller åklagaren upplysningar om sakens behandling. Om den berörda staten begär det, skall sekretess gälla för sådana uppgifter. Om åklagaren därefter beslutar att återuppta en förundersökning, skall han underrätta den stat som undersökningen överläts till.

Artikel 20 - Negativ rättskraft (ne bis in idem)

1. Om inte annat föreskrivs i denna stadga, får ingen lagföras inför Domstolen för gärningar som utgör brott för vilka han eller hon har fällts till ansvar eller frikänts av Domstolen.
2. Ingen skall lagföras av en annan domstol för ett brott som avses i artikel 5 för vilket han eller hon redan har fällts till ansvar eller frikänts av Domstolen.
3. Ingen som har lagförts av en annan domstol för gärningar som också utgör brott i enlighet med artiklarna 6, 7 eller 8 skall lagföras av Domstolen för samma gärningar såvida inte rättegången i den andra domstolen
 - a) var avsedd att undandra honom eller

hennes från straffrättsligt ansvar för brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion, eller

- b) i övrigt inte genomfördes på ett oberoende och opartiskt sätt i enlighet med de normer för rättvisans behöriga gång som erkänns i folkrätten och genomfördes på ett sätt som under förhandenvarande omständigheter var oförenligt med en avsikt att ställa den person som avses inför rätta.

Artikel 21 - Tillämplig lag

1. Domstolen skall tillämpa
 - a) i första hand denna stadga, Brottskriterier och bevis- och förfaranderegler, b) i andra hand, i förekommande fall, tillämpliga fördrag samt folkrättens principer och regler, däribland de vedertagna principerna i det internationella regelsystemet för väpnade konflikter, c) om de i punkterna a och b nämnda rättskällorna inte är tillräckliga, allmänna rättsprinciper som Domstolen har härlett från nationella lagar i världens rättssystem, däribland, i förekommande fall, de nationella lagarna i de stater som normalt borde utöva jurisdiktion över brottet i fråga, under förutsättning att dessa rättsprinciper inte är oförenliga med denna stadga, med folkrätten och med internationellt erkända normer och standarder.
2. Domstolen får tillämpa principer och rättsregler på det sätt som de har tolkats i tidigare beslut av Domstolen.
3. Tillämpningen och tolkningen av rättskällor i enlighet med denna artikel måste vara förenliga med internationellt erkända mänskliga rättigheter och får inte göra någon otillbörlig åtskillnad grundad på sådant som genus enligt definitionen i artikel 7.3, ålder, rastillhörighet, hudfärg, språk, trosuppfattning eller åskådning, politisk eller annan åsikt, nationellt, etniskt eller socialt ursprung, förmögenhet, börd eller annan ställning.

DEL 3 ALLMÄNNA STRAFFRÄTTS- LIGA PRINCIPER

Artikel 22 - Legalitetsprincipen (nullum crimen sine lege)

1. Ingen skall betraktas som straffrättsligt ansvarig enligt denna stadga för en gärning, såvida inte denna, vid den tidpunkt den äger rum, utgör ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion.
2. Brottbeskrivningen skall tolkas strikt och får inte utvidgas genom analogi. I fall av tvetydighet skall brottbeskrivningen tolkas till förmån för den som är föremål för utredning eller förundersökning, den tilltalade eller den som fällts till ansvar.
3. Denna artikel skall inte inverka på bedömningen av om en gärning utgör ett brott enligt folkrätten oberoende av denna stadga.

Artikel 23 - Inget straff utan lag (nulla poena sine lege)

Den som har fällts till ansvar av Domstolen får endast straffas i enlighet med denna stadga.

Artikel 24 - Icke-retroaktivitet

1. Ingen skall dömas till straffrättsligt ansvar enligt denna stadga för gärningar före stadgans ikraftträdande.
2. Om en lag som är tillämplig beträffande en viss sak ändras före den slutliga domen, skall den lag tillämpas som är mest förmånlig för den som är föremål för utredning eller förundersökning, den tilltalade eller den som har fällts till ansvar.

Artikel 25 - Personligt straffrättsligt ansvar

1. Domstolen skall ha jurisdiktion över fysiska personer i enlighet med denna stadga.
2. Den som begår ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion skall hållas personligen ansvarig och straffas i enlighet med denna stadga.
3. Enligt denna stadga skall en person vara straffrättsligt ansvarig och kunna straffas för ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion om personen i fråga
 - a) begår ett sådant brott ensam, tillsam-

mans med någon annan eller genom någon annan, oavsett om den andre är straffrättsligt ansvarig,

- b) beordrar, anstiftar eller påverkar någon att utföra ett sådant brott och det verkligen äger rum eller det görs försök att utföra det,
 - c) i syfte att underlätta utförandet av brottet, hjälper, tillskyndar eller på annat sätt medverkar till brottets utförande eller försöket att utföra det, däribland anskaffande av hjälpmedel för dess utförande,
 - d) på annat sätt medverkar till utförandet eller försöket att utföra ett sådant brott av en grupp personer som handlar i gemensamt syfte; sådan medverkan skall vara uppsåtlig och antingen
 - i) utföras för att främja gruppens brottsliga verksamhet eller brottsliga syfte, om däri ingår att utföra ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion eller
 - ii) utföras i vetskap om gruppens avsikt att begå brottet,
 - e) i fråga om brottet folkmord omedelbart och offentligen uppmanar andra att utföra ett sådant brott,
 - f) försöker utföra ett sådant brott genom att ta ett väsentligt steg i riktning mot att utföra brottet, men detta inte fullbordas av orsaker som ligger utanför personens avsikter. Emellertid skall den som träder tillbaka från ett försök att utföra ett brott eller på annat sätt förhindrar att det fullbordas inte straffas i enlighet med denna stadga för försöket, om personen fullständigt och av fri vilja avstår från den brottsliga avsikten.
4. Ingen bestämmelse i denna stadga om personligt straffrättsligt ansvar skall inverka på staternas ansvar enligt folkrätten.

Artikel 26 - Ingen jurisdiktion över personer under 18 år

Domstolen skall inte ha jurisdiktion över någon som inte har fyllt 18 år då brottet påstås ha blivit utfört.

Artikel 27 - Officiell ställning saknar betydelse

1. Denna stadga skall gälla lika för alla utan åtskillnad på grund av officiell ställning. Särskilt skall officiell ställning som stats- eller regeringschef, regeringsmedlem, parlamentsledamot, vald företrädare eller offentlig tjänsteman inte i något fall ge någon person immunitet mot straffrättsligt ansvar i enlighet med denna stadga, inte heller skall officiell ställning i sig själv utgöra skäl för nedsättning av straff.
2. Immunitet eller särskilda förfaranderegler som kan vara förenade med en persons officiella ställning, vare sig enligt nationell lag eller enligt folkkrätten, skall inte hindra Domstolen från att utöva jurisdiktion över personen.

Artikel 28 - Militära befälhavares och andra förmäns ansvar

Förutom de övriga grunder för straffrättsligt ansvar i enlighet med denna stadga för brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion,

- a) skall en militär befälhavare eller den som faktiskt tjänstgör som sådan vara straffrättsligt ansvarig för brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion som begås av väpnade styrkor under hans eller hennes effektiva befäl och kontroll eller effektiva myndighet och kontroll, beroende på vad som är fallet, till följd av hans eller hennes oförmåga att utöva kontroll över dessa styrkor på ett riktigt sätt,
 - i) om den militära befälhavaren eller en person som faktiskt tjänstgör som sådan antingen har vetat eller, med hänsyn till omständigheterna vid tillfället, borde ha vetat att styrkorna var i färd med eller stod i begrepp att utföra sådana brott och
 - ii) om den militära befälhavaren eller en person som faktiskt tjänstgör som sådan har underlåtit att vidta alla nödvändiga och skäligen åtgärder som stod i hans eller hennes makt för att motverka eller avvärja att brotten utfördes eller att hänskjuta saken till berörda myndigheter för undersökning och lagföring.
- b) I fråga om sådana förhållanden mellan förmän och underordnade som inte be-

skrivs i punkt a ovan skall en förman vara straffrättsligt ansvarig för sådana brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion som har utförts av underordnade som står under förmannens effektiva myndighet och kontroll till följd av hans eller hennes underlåtenhet att på ett riktigt sätt utöva kontroll över sådana underordnade,

- i) om förmannen kände till eller medvetet bortsåg från uppgifter som tydligt angav att de underordnade var i färd med eller stod i begrepp att utföra sådana brott,
- ii) om brotten gällde verksamhet som låg under förmannens effektiva ansvar och kontroll, samt
- iii) om förmannen har underlåtit att vidta alla nödvändiga och skäligen åtgärder som stod i hans eller hennes makt för att motverka brotten eller avvärja att de utfördes eller att hänskjuta saken till berörda myndigheter för undersökning och lagföring.

Artikel 29 - Ingen preskription

Brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion skall inte preskriberas.

Artikel 30 - Subjektiva rekvisit

1. Om inte annat föreskrivs, skall en person vara straffrättsligt ansvarig och kunna bestraffas för brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion endast om gärningen har förövats med uppsåt (avsikt och insikt).
2. I den mening som avses i denna artikel föreligger *avsikt*,
 - a) i fråga om handling, om någon avser genomföra handlingen,
 - b) i fråga om effekt, om någon avser orsaka denna effekt eller inser att den kommer att inträffa i ett normalt händelseförlopp.
3. I den mening som avses i denna artikel betecknar termen *insikt* medvetande om att en omständighet föreligger eller att en effekt kommer att inträffa i ett normalt händelseförlopp. Termerna *inse* och *meta* respektive *i insikt om* och *med vetskap om* skall förstås på motsvarande sätt.

Artikel 31 - Ansvarsfrihetsgrunder

1. Utöver de övriga ansvarsfrihetsgrunder som föreskrivs i denna stadga skall en person inte vara straffrättsligt ansvarig, om personen vid den tid då gärningen ägde rum
 - a) led av psykisk sjukdom eller skada som berövade honom eller henne förmågan att inse det olagliga i eller beskaffenheten av sitt handlande eller förmågan att behärska sitt handlande så att det är förenligt med lagens krav,
 - b) befann sig i ett tillstånd av berusning som berövade honom eller henne förmågan att inse det lagliga i eller beskaffenheten av sitt handlande eller förmågan att behärska sitt handlande så att det är förenligt med lagens krav, såvida personen inte hade berusat sig av fri vilja under sådana omständigheter att han eller hon visste att det fanns en risk, eller bortsåg från risken, för att han eller hon till följd av berusningen antagligen skulle inlåta sig på en gärning som utgör ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion,
 - c) vidtog skäligen åtgärder för att försvara sig själv eller någon annan eller, i fall av krigsförbrytelse, försvara egendom av väsentlig betydelse för sin egen eller någon annans överlevnad eller egendom av väsentlig betydelse för att fullfölja ett militärt uppdrag mot överhängande och olagligt bruk av våld på ett sätt som stod i proportion till den grad av fara den skyddade personen själv eller den andra personen eller egendomen var utsatt för. Den omständighet att någon deltog i en defensiv operation som utfördes av väpnade styrkor skall inte i sig själv utgöra ansvarsfrihetsgrund enligt detta stycke,
 - d) den gärning som påstås utgöra ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion föranleddes av tvång orsakat av överhängande hot mot liv eller av pågående eller överhängande fara för allvarlig kroppsskada för personen själv eller för någon annan och personens handlade var nödvändigt och

försvärligt för att undvika hotet, under förutsättning att inte större skada avsågs orsakas än den skada som söktes avvärjas. Ett sådant hot kan antingen

- i) komma från andra personer, eller
- ii) utgöras av andra omständigheter som ligger utanför hans eller hennes kontroll.

2. Domstolen skall avgöra om de grunder för ansvarsfrihet som avses i denna stadga skall tillämpas i den aktuella saken.
3. Vid rättegången får Domstolen pröva andra ansvarsfrihetsgrunder än de som avses i punkt 1 i denna artikel då en sådan grund följer av tillämplig lag i enlighet med artikel 21. Det förfarande som skall gälla för prövning av sådana grunder skall närmare anges i bevis- och förfaranderegler.

Artikel 32 - Faktisk villfarelse eller rättsvillfarelse

1. Faktisk villfarelse får endast åberopas som grund för ansvarsfrihet, om den innebär att de subjektiva rekvisit som brottet förutsätter inte är uppfyllda.
2. Rättsvillfarelse i fråga om huruvida viss typ av gärning utgör ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion får inte åberopas som grund för ansvarsfrihet. En rättsvillfarelse får dock åberopas som grund för ansvarsfrihet, om den innebär att det subjektiva rekvisit som brottet förutsätter inte är uppfyllda eller om artikel 33 är tillämplig.

Artikel 33 - Befallning av förman och skyldighet att lyda

1. Den omständighet att ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion har utförts av någon på befallning av en regering eller en militär eller civil förman skall inte frita någon från rättsligt ansvar, såvida inte
 - a) personen hade rättslig skyldighet att åtygda befallningen från regeringen eller från förmannen
 i fråga, och
 - b) personen inte visste att befallningen var rättsstridig, och
 - c) befallningen inte var uppenbart rättsstridig.

2. I den mening som avses i denna artikel är en befallning att begå folkmord eller brott mot mänskligheten uppenbart rättsstridig.

DEL 4 DOMSTOLENS SAMMAN- SÄTTNING OCH ADMINISTR- ATION

Artikel 34 - Domstolens organ

Domstolen skall bestå av följande organ:

- a) Presidiet.
- b) En överklagandeavdelning, en rättegångs-
avdelning och en förundersökningsavdel-
ning.
- c) Åklagarens kansli.
- d) Registratorskontoret.

Artikel 35 - Domarnas tjänstgöring

1. Alla domare skall väljas till ledamöter av Domstolen på heltid och vara tillgängliga för sådan tjänstgöring från början av sin ämbetsperiod.
2. De domare som ingår i presidiet skall tjänstgöra på heltid så snart de har valts.
3. Presidiet får med hänsyn till Domstolens arbetsbörda och i samråd med dess ledamöter från tid till annan fatta beslut om i vilken utsträckning övriga domare skall vara skyldiga att tjänstgöra på heltid. Dessa beslut skall inte inverka på bestämmelserna i artikel 40.
4. De ekonomiska förhållandena för domare som inte är skyldiga att tjänstgöra på heltid skall bestämmas i enlighet med artikel 49.

Artikel 36 - Kvalifikationskrav, nominering och val av domare

1. Med förbehåll för bestämmelserna i punkt 2 skall Domstolen ha 18 domare.
2. a) Presidiet får på Domstolens vägnar föreslå en ökning av det antal domare som anges i punkt 1 med angivande av de skäl varför det bedöms vara nödvändigt och lämpligt. Registratören skall omgående underrätta alla stadgeparter om varje sådant förslag.
- b) Varje sådant förslag skall därefter bedömas vid ett möte med partsförsamlingen som skall sammankallas i enlighet med artikel 112. Förslaget skall an-

ses vara antaget om det har godkänts av mötet med två tredjedels majoritet av partsförsamlingens medlemmar och träda i kraft vid den tidpunkt som partsförsamlingen bestämmer.

- c) i) När ett förslag om ökning av antalet domare har antagits i enlighet med stycke b ovan, skall valet av ytterligare domare ske vid nästkommande möte med partsförsamlingen i enlighet med vad som föreskrivs i punkterna 3-8 i denna artikel och i artikel 37.2.
 - ii) När ett förslag om ökning av antalet domare har antagits och trätt i kraft i enlighet med stycke b och c i ovan, skall presidiet ha rätt att när som helst därefter, om Domstolens arbetsbörda berättigar det, föreslå en minskning av antalet domare, under förutsättning att antalet domare inte blir lägre än det antal som anges i punkt 1 i denna artikel. Ett sådant förslag skall behandlas i enlighet med det förfarande som föreskrivs i stycke a och b ovan. Om förslaget antas, skall antalet domare successivt minskas vartefter de tjänstgörande domarnas ämbetslid löper ut till dess att det nödvändiga antalet har uppnåtts.
3. a) Domarna skall väljas bland personer som har hög moral, opartiskhet och integritet och de kvalifikationer som krävs i deras respektive stater för utnämning till de högsta domarämbetena.
 - b) Varje kandidat för val till en post vid Domstolen skall
 - i) ha erkänd kompetens i straffrätt och straffprocessrätt och ha nödvändig relevant erfarenhet från brottmål, antingen som domare, åklagare, försvarare eller i någon annan motsvarande egenskap eller,
 - ii) ha erkänd kompetens inom relevanta områden av folkrätten såsom internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter samt ha omfattande erfarenhet i ett juridiskt yrke som är relevant för Domstolens dömande uppgifter.
 - c) Varje kandidat för val till Domstolen skall

- ha utmärkta kunskaper i och flytande behärska minst ett av Domstolens arbets-språk.
4. a) Nominering av kandidater för val till Domstolen får göras av varje part i denna stadga och skall göras antingen
 - i) genom förfarandet för nominering av kandidater till de högsta domar-ämbetena i staten i fråga, eller
 - ii) genom förfarandet för nominering av kandidater till Internationella domstolen enligt den domstolens stadga. Nomineringar skall åtföljas av en förklaring som med tillräcklig noggrannhet anger hur kandidaten uppfyller kraven i punkt 3 i denna artikel.
 - b) Varje stadgepart får föreslå en kandidat för varje givet val, som inte nödvändigtvis måste vara medborgare i den stadgeparten men som i vart fall skall vara medborgare i någon stadgepart.
 - c) Partsförsamlingen får besluta att, om det är ändamålsenligt, inrätta en rådgivande nomineringskommitté.
- Kommitténs sammansättning och mandat skall bestämmas av partsförsamlingen.
5. I valet skall det finnas två kandidatlistor, nämligen:

lista A, som upptar namnen på de kandidater som har de kvalifikationer som anges i punkt 3b i, och lista B, som upptar namnen på de kandidater som har de kvalifikationer som anges i punkt 3b ii. En kandidat som uppfyller kvalifikationerna i båda listorna får välja lista att stå upptagen på. Vid det första valet till Domstolen skall minst nio domare väljas från lista A och minst fem från lista B. Påföljande val skall vara så ordnade att motsvarande proportion i Domstolen mellan domare kvalificerade i de båda listorna bibehålls.
 6. a) Domarna skall väljas i slutna omröstning vid ett möte med partsförsamlingen, vilket skall sammankallas i detta syfte i enlighet med artikel 112. Med förbehåll för bestämmelserna i punkt 7 skall de som väljs till Domstolen vara de 18 kandidater som får det högsta antalet röster och två tredjedels majoritet av närvarande och röstande stadgeparter.
 - b) Om ett tillräckligt antal domare inte har valts vid den första omröstningen, skall ytterligare omröstningar hållas i enlighet med förfarandet i stycke a i denna punkt tills det återstående antalet platser har fyllts.
 7. Två domare får inte vara medborgare i samma stat. Den som med avseende på ledamotskap av Domstolen kan betraktas som medborgare i mer än en stat skall anses vara medborgare i den stat där personen normalt utövar sina medborgerliga och politiska rättigheter.
 8. a) Vid val av domare skall parterna beakta behovet av att bland Domstolens ledamöter tillgodose:
 - i) att de huvudsakliga rättssystemen i världen är representerade,
 - ii) en rättvis geografisk representation, och
 - iii) en rättvis representation av kvinnliga och manliga domare.
 - b) Stadgeparterna skall också beakta behovet av att inkludera domare med juridisk sakkunskap i särskilda frågor, däribland, men inte begränsat till, våld mot kvinnor och barn.
 9. a) Med förbehåll för bestämmelserna i stycke b i denna punkt skall domarna tjänstgöra under en tid av nio år och skall, med förbehåll för bestämmelserna i stycke c i denna punkt och artikel 37.2, inte kunna omväljas.
 - b) Vid det första valet skall en tredjedel av de valda domarna genom lottdragning utses att tjänstgöra under en tid av tre år, en tredjedel av de valda domarna skall genom lottdragning utses att tjänstgöra under en tid av sex år och återstoden skall tjänstgöra under en tid av nio år.
 - c) En domare som utses att tjänstgöra under en tid av tre år i enlighet med stycke b ovan skall kunna omväljas för en hel period.
 10. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 9 skall en domare som avdelats för en rättegångs- eller överklagandekammare i enlighet med artikel 39 kvarstanna i tjänst för att avsluta handläggningen av ett mål som redan har inletts vid den kammaren.

Artikel 37 - Vakanser bland domarna

1. Vakanser skall fyllas genom val i enlighet med artikel 36.
2. En domare som har valts att besätta en vakant befattning skall tjänstgöra under återstoden av företrädarens ämbetsperiod och skall, om denna tid är högst tre år, kunna omväljas för en hel period i enlighet med artikel 36.

Artikel 38 - Presidiet

1. Presidenten och första och andre vicepresidenterna skall väljas av domarna med absolut majoritet. De skall tjänstgöra under en tid av tre år eller till slutet av sin respektive ämbetsperiod som domare, beroende på vilken tid som först utlöper. De skall kunna omväljas en gång.
2. Den förste vicepresidenten skall tjänstgöra i presidentens ställe om denne har förhinder eller är jävig. Den andre vicepresidenten skall tjänstgöra i presidentens ställe om både presidenten och förste vicepresidenten har förhinder eller är jäviga.
3. Presidenten skall tillsammans med förste och andre vicepresidenterna utgöra presidiet, vilket skall ha ansvaret för:
 - a) behörig administration av Domstolen med undantag för åklagarens kansli, och
 - b) de övriga uppgifter som tillkommer det i enlighet med denna stadga.
4. Vid uppfyllandet av sina förpliktelser enligt punkt 3 a i denna artikel skall presidiet samordna sin verksamhet med och söka uppnå enighet med åklagaren i alla frågor av gemensamt intresse.

Artikel 39 - Domstolens kammare

1. Så snart som möjligt efter det att domarna har valts skall Domstolen indela sig i de avdelningar som anges i artikel 34 b. Överklagandeavdelningen skall bestå av presidenten och fyra andra domare, rättegångsavdelningen av minst sex domare och förundersökningsavdelningen av minst sex domare. Uppdelningen av domare på avdelningarna skall grundas på beskaffenheten av de uppgifter som skall fullgöras vid varje avdelning och de kvalifikationer och den erfarenhet som de till

Domstolen valda domarna besitter, så att det vid varje avdelning skall finnas en lämplig kombination av sakkunskap i straff- och straffprocessrätt respektive i folkrätt. I rättegångsavdelningen och förundersökningsavdelningen skall huvudsakligen ingå domare med erfarenhet i brottmål.

2. a) Domstolens dömande uppgifter skall i varje avdelning fullgöras av kammare.
 - b) i) Överklagandekammaren skall bestå av samtliga domare överklagandeavdelningen.
 - ii) Rättegångskammarens uppgifter skall fullgöras av tre domare i rättegångsavdelningen.
 - iii) Förundersökningskammarens uppgifter skall fullgöras av tre domare i förundersökningsavdelningen eller av en enskild domare i den avdelningen i enlighet med denna stadga och bevis- och förfarandereglererna.
- c) Ingen bestämmelse i denna punkt skall hindra att det samtidigt inrättas mer än en rättegångskammare eller förundersökningskammare om det krävs för en effektiv handläggning av Domstolens arbetsuppgifter.
3. a) Domare som avdelats för rättegångs- och förundersökningsavdelningarna skall tjänstgöra där under en tid om tre år och därefter till dess att de mål vid avdelningen där förfarandet har inletts är avslutade.
 - b) Domare som avdelats för överklagandeavdelningen skall tjänstgöra där under hela sin tjänstgöringstid.
4. Domare som avdelats för överklagandeavdelningen skall endast tjänstgöra där. Ingen bestämmelse i denna artikel skall dock hindra att en domare tillfälligt avdelas från rättegångsavdelningen till förundersökningsavdelningen och tvärtom, om presidiet anser att det krävs för en effektiv handläggning av Domstolens arbetsuppgifter under förutsättning att en domare som har deltagit i förberedelsestadiet av ett mål inte under några omständigheter får delta i den rättegångskammare som prövar samma mål.

Artikel 40 - Domarnas oberoende

1. Domarna skall vara oberoende vid fullgörandet av sina uppgifter.
2. Domarna skall inte inlåta sig på någon verksamhet som skulle kunna vara oförenlig med deras uppgifter som domare eller väcka tvivel om deras oberoende.
3. Domare som är skyldiga att tjänstgöra på heltid där Domstolen har sitt säte får inte ägna sig åt annan yrkesverksamhet.
4. Frågor om tillämpningen av punkterna 2 och 3 i denna artikel skall avgöras med absolut majoritet av domarna. Om en sådan fråga rör en enskild domare, skall den domaren inte delta i beslutet.

Artikel 41 - Befrielse från uppgift och jäv för domare

1. På begäran av en domare får presidiet, i enlighet med bevis- och förfarandereglerna, befria den domaren från fullgörandet av en uppgift enligt denna stadga.
2. a) En domare skall inte delta i handläggningen av något mål där hans eller hennes opartiskhet skäligen kan ifrågasättas på någon grund. En domare skall förklaras jävig i ett mål i enlighet med denna punkt bland annat om domaren tidigare i någon egenskap har haft befattning med målet vid Domstolen eller med ett därtill relaterat brottmål på nationell nivå i vilket den som är föremål för förundersökning eller lagföring är inblandad. En domare skall också förklaras jävig på de grunder som kan föreskrivas i bevis- och förfarandereglerna.
 - b) Åklagaren eller den som är föremål för förundersökning eller lagföring får begära att en domare förklaras jävig med stöd av denna punkt.
 - c) Frågor om domarjäv skall avgöras med absolut majoritet av domarna. Den ifrågasatte domaren skall ha rätt att framlägga sina synpunkter men får inte delta i avgörandet.

Artikel 42 - Åklagarens kansli

1. Åklagarens kansli skall fungera oberoende som ett särskilt organ inom Domstolen. Kansliet skall ansvara för att ta emot hänskjutanden och sakligt grundade uppgifter

om brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion för att utreda dem och för att genomföra förundersökning och åtal vid Domstolen. En medlem av kansliet skall inte begära eller handla på instruktion från någon utomstående källa.

2. Kansliet skall ledas av åklagaren. Åklagaren skall ha full beslutanderätt avseende ledningen och administrationen av kansliet, inklusive dess personal, lokaler och övriga resurser. Åklagaren skall biträdas av en eller flera biträdande åklagare som skall ha befogenhet att fullgöra alla de uppgifter som åligger åklagaren enligt denna stadga. Åklagaren och de biträdande åklagarna skall vara av olika nationalitet. De skall tjänstgöra på heltid.
3. Åklagaren och de biträdande åklagarna skall vara personer med hög moralisk karaktär samt vara mycket kunniga i och ha omfattande praktisk erfarenhet av åtal eller dömmande i brottmål. De skall ha utmärkta kunskaper i och flytande behärska minst ett av Domstolens arbetspråk.
4. Åklagaren skall väljas i slutna omröstning med absolut majoritet av medlemmarna i partsförsamlingen. De biträdande åklagarna skall väljas på samma sätt från en lista över kandidater som har upprättats av åklagaren. Åklagaren skall nominera tre kandidater till varje plats som biträdande åklagare som skall fyllas. Såvida inte en kortare ämbetsperiod beslutas vid tiden för deras val, skall åklagaren och de biträdande åklagarna inneha sina ämbeten i nio år och inte kunna omväljas.
5. Varken åklagaren eller de biträdande åklagarna skall inlåta sig på någon verksamhet som kan antas vara oförenlig med uppgifterna som åklagare eller väcka tvivel om hans eller hennes oberoende. De får inte ägna sig åt annan yrkesverksamhet.
6. Presidiet får på åklagarens eller en biträdande åklagares begäran befria honom eller henne från att ha befattning med ett visst mål.
7. Varken åklagaren eller en biträdande åklagare skall delta i handläggningen av ett mål i vilket deras opartiskhet skäligen kan ifrågasättas på någon grund. De skall för-

klaras jäviga i ett mål i enlighet med denna punkt bland annat om de tidigare i någon egenskap har haft befattning med målet vid Domstolen eller med ett därtill relaterat brottmål på nationell nivå, i vilket den som är föremål för förundersökning eller lagföring är inblandad.

8. Frågor om jäv för åklagaren eller en biträdande åklagare skall avgöras av överklagandekammaren.
 - a) Den som är föremål för förundersökning eller lagföring får när som helst begära att åklagaren eller en biträdande åklagare förklaras jävig med stöd av denna artikel.
 - b) Berörd åklagare eller biträdande åklagare skall ha rätt att framlägga sina synpunkter i frågan.
9. Åklagaren skall utse rådgivare som besitter juridisk sakkunskap i särskilda frågor, däribland, men inte begränsat till, sexuellt och genusrelaterat våld samt våld mot barn.

Artikel 43 - Registratorskontoret

1. Registratorskontoret skall ansvara för den icke-rättskipande administrationen av och stödet till Domstolen utan att det skall inverka på åklagarens uppgifter och befogenheter enligt artikel 42.
2. Registratorskontoret skall ledas av registratorn, som skall vara Domstolens högsta administrativa tjänsteman. Registratorn skall vid fullgörandet av sina uppgifter vara underställd domstolspresidenten.
3. Registratorn och biträdande registratorn skall vara personer med hög moralisk karaktär och ha utmärkta kunskaper i och flytande behärska minst ett av Domstolens arbetspråk
4. Domarna skall välja registratorn genom sluten omröstning med absolut majoritet och med beaktande av eventuella rekommendationer från partsförsamlingen. Vid behov skall domarna på rekommendation av registratorn på samma sätt välja en biträdande registrator.
5. Registratorn skall ha en ämbets tid om fem år, skall kunna omväljas en gång och skall tjänstgöra på heltid. Den biträdande regi-

stratorn skall ha en ämbets tid om fem år eller den kortare tid som domarna kan besluta med absolut majoritet och kan väljas för att kunna stå till förfogande för att tjänstgöra vid behov.

6. Registratorn skall inom registratorskontoret upprätta en brottsoffer- och vittnesenhet. Denna enhet skall i samråd med åklagarens kansli tillhandahålla skyddsåtgärder och säkerhetsarrangemang, rådgivning samt annan erforderlig hjälp till vittnen, brottsoffer som uppträder inför Domstolen och andra personer som är utsatta för fara till följd av vittnesmål som lämnats av sådana vittnen. I enheten skall ingå personer med sakkunskap om trauma, däribland trauman som sammanhänger med sexuella våldsbrott.

Artikel 44 - Personal

1. Åklagaren och registratorn skall utnämna den kvalificerade personal som erfordras i deras kanslier. För åklagarens del skall däri ingå tillsättning av utredare.
2. Vid anställning av personal skall åklagaren och registratorn tillgodose högsta möjliga krav på effektivitet, kompetens och integritet och skall, i tillämplig utsträckning, beakta de kriterier som anges i artikel 36.8.
3. Registratorn skall med presidietts och åklagarens medgivande föreslå tjänsteföreskrifter som skall innehålla villkor för anställning, avlöning och entledigande av Domstolens personal. Föreskrifterna skall godkännas av partsförsamlingen.
4. Domstolen får i undantagsfall använda sig av expertkunskap som tillhandahålls kostnadsfritt av stadgeparterna eller av mellanstatliga organisationer eller frivilligorganisationer för att bistå i arbetet i något av Domstolens organ. Åklagaren får anta erbjudanden om sådant bistånd för åklagarens kansli. Partsförsamlingen skall upprätta riktlinjer för hur sådan kostnadsfri personal får tas i anspråk.

Artikel 45 - Högtidlig förklaring

Innan domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna, registratorn och den biträdande registratorn tillträder sina ämbeten enligt

denna stadga skall de vid ett offentligt domstolssammanträde avge en högtidlig förklaring att han eller hon skall fullgöra sina uppgifter opartiskt och samvetsgrant.

Artikel 46 - Entledigande

1. En domare, åklagaren, en biträdande åklagare, registratorn eller den biträdande registratorn skall entledigas, om det beslutas med stöd av punkt 2 i denna artikel, om den personen
 - a) befinns ha gjort sig skyldig till allvarligt tjänstefel eller allvarligt åsidosättande av sina skyldigheter enligt denna stadga i enlighet med vad som föreskrivs i bevis- och förfarandereglerna, eller
 - b) saknar förmåga att fullgöra de uppgifter som krävs enligt denna stadga.
2. Beslut om entledigande av en domare, åklagaren eller en biträdande åklagare enligt punkt 1 skall fattas av partsförsamlingen i slutna omröstning på följande sätt:
 - a) avseende en domare: med två tredjedels majoritet av stadgeparterna på rekommendation av de övriga domarna antagen med två tredjedels majoritet,
 - b) avseende åklagaren: med absolut majoritet av stadgeparterna,
 - c) avseende en biträdande åklagare: med absolut majoritet av stadgeparterna på åklagarens rekommendation.
3. Ett beslut om entledigande av registratorn eller den biträdande registratorn skall fattas med absolut majoritet av domarna.
4. När en domares, åklagarens, en biträdande åklagares, registratorns eller den biträdande registratorns uppförande eller förmåga att fullgöra de uppgifter som krävs i enlighet med denna stadga ifrågasätts med stöd av denna artikel, skall denne ges full möjlighet att lägga fram och ta emot bevisning och att yttra sig i enlighet med bevis- och förfarandereglerna. Den berörda personen skall inte på annat sätt delta i prövningen av ärendet.

Artikel 47 - Disciplinära åtgärder

Om en domare, åklagaren, en biträdande åklagare, registratorn eller den biträdande

registratorn har gjort sig skyldig till tjänstefel av mindre allvarlig natur än vad som avses i artikel 46.1, skall disciplinära åtgärder vidtas i enlighet med bevis- och förfarandereglerna.

Artikel 48 - Immunitet och privilegier

1. Domstolen skall inom varje stadgeparts territorium åtnjuta den immunitet och de privilegier som är nödvändiga för att förverkliga Domstolens syften.
2. Domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna och registratorn och den biträdande registratorn skall, vid fullgörande av verksamhet för Domstolen eller på Domstolens vägnar, åtnjuta samma immunitet och privilegier som medges chefen för en diplomatisk beskickning och skall, när deras ämbetsperiod har löpt ut, fortsätta att åtnjuta immunitet mot lagföring av alla slag med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden samt åtgärder i tjänsten.
3. Den biträdande registratorn, personalen i åklagarens kansli och registratorskontorets personal skall åtnjuta den immunitet, de privilegier och de lättnader som är nödvändiga för fullgörandet av deras uppgifter i enlighet med överenskommelsen om Domstolens immunitet och privilegier.
4. Försvare, sakkunniga, vittnen och övriga personer vars närvaro fordras vid Domstolens säte skall medges den behandling som är nödvändig för att Domstolen skall fungera effektivt i enlighet med överenskommelsen om Domstolens immunitet och privilegier.
5. Immunitet och privilegier för
 - a) en domare eller åklagaren kan upphävas av en absolut majoritet av domarna,
 - b) registratorn kan upphävas av presidiet,
 - c) en biträdande åklagare och personalen i åklagarens kansli kan upphävas av åklagaren,
 - d) den biträdande registratorn och registratorskontorets personal kan upphävas av registratorn.

Artikel 49 - Löner, arvoden och kostnadsersättning

Domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna, registratorn och biträdande registratorn

skall erhålla de löner, arvoden och kostnadsersättningar som partsförsamlingen beslutar. Dessa löner och arvoden skall inte sänkas under vederbörandes ämbetstid.

Artikel 50 - Officiella språk och arbetspråk

1. Domstolens officiella språk skall vara arabiska, kinesiska, engelska, franska, ryska och spanska. Domar som meddelas av Domstolen och andra beslut i grundläggande frågor av Domstolen skall offentliggöras på de officiella språken. Presidiet skall i enlighet med de kriterier som anges i bevis- och förfarandereglerna avgöra vilka beslut som skall anses avgöra grundläggande frågor i den mening som avses i denna punkt.
2. Domstolens arbetspråk skall vara engelska och franska. I bevis- och förfarandereglerna skall fastställas i vilka fall andra officiella språk får användas som arbetspråk.
3. På begäran av någon part i en rättegång eller av en stat som har tillåtelse att intervensera i en rättegång skall Domstolen ge parten respektive staten tillstånd att använda ett annat språk än engelska eller franska, om Domstolen anser detta vara tillräckligt motiverat.

Artikel 51 - Bevis- och förfaranderegler

1. Bevis- och förfarandereglerna träder i kraft när de har antagits med två tredjedels majoritet av partsförsamlingens medlemmar.
2. Ändringar i bevis- och förfarandereglerna får föreslås av
 - a) varje stadgepart,
 - b) domarna i absolut majoritet, eller
 - c) åklagaren. Ändringar träder i kraft när de har antagits med en majoritet av två tredjedelar av partsförsamlingens medlemmar.
3. Sedan bevis- och förfarandereglerna har antagits får domarna, i brådskande fall, där reglerna saknar bestämmelser om en viss situation som behandlas i Domstolen, med två tredjedels majoritet, upprätta provisoriska regler för att tillämpas tills de antagits, ändrats eller förkastats av partsförsamlingen vid dess nästkomman-

de ordinarie eller extraordinarie möte.

4. Bevis- och förfarandereglerna, ändringar i dessa och eventuella provisoriska regler skall vara förenliga med denna stadga. Ändringar i bevis- och förfarandereglerna och provisoriska regler skall inte tillämpas retroaktivt till nackdel för någon som är föremål för förundersökning eller lagföring eller som har dömts för ett brott.
5. Vid konflikt mellan stadgan och bevis- och förfarandereglerna skall stadgan ha företräde.

Artikel 52 - Domstolens arbetsordning

1. Domarna skall i enlighet med denna stadga och bevis- och förfarandereglerna, med absolut majoritet, anta den arbetsordning för Domstolen som är nödvändig för dess löpande verksamhet.
2. Åklagaren och registratören skall konsulteras vid utformningen av arbetsordningen och ändringar i den.
3. Arbetsordningen och ändringar i den träder i kraft när de antas, såvida inte annat beslutas av domarna. Omedelbart efter det att arbetsordningen har antagits, skall den sändas till stadgeparterna för yttrande. Om inga invändningar har mottagits från en majoritet av stadgeparterna inom sex månader, skall arbetsordningen fortsätta att gälla.

DEL 5 FÖRUNDERSÖKNING OCH LAGFÖRING

Artikel 53 - Inledande av förundersökning

1. Åklagaren skall, efter att ha tagit ställning till tillgängliga uppgifter, inleda en förundersökning, förutom om han eller hon finner att det saknas skälig grund för att vidta ytterligare åtgärder i enlighet med denna stadga. I sitt beslut om inledande av förundersökning skall åklagaren bedöma:
 - a) om de för åklagaren tillgängliga uppgifterna utgör en skälig grund att anta att ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion har begåtts eller håller på att begås,
 - b) om saken kan eller skulle kunna tas upp till prövning enligt artikel 17, och

- c) om det med beaktande av brottets svårhetsgrad och brottsoffrens intressen likväl finns väsentliga skäl att anta att en förundersökning inte skulle tjäna rättvisans intresse.

Om åklagaren finner att det inte finns skälig grund för att inleda en förundersökning och hans eller hennes beslut uteslutande har fattats med stöd av stycke c ovan, skall han eller hon informera förundersökningskammaren.

2. Om åklagaren efter genomförd förundersökning finner att det inte finns tillräcklig grund för åtal därför att

- a) det saknas tillräckliga rättsliga eller sakliga grunder för en framställning om häktning eller om kallelse i enlighet med artikel 58,
- b) saken inte får prövas enligt artikel 17,
- c) lagföring inte tjänar rättvisans intresse med hänsyn till alla omständigheter, däribland brottets svårhetsgrad, brottsoffrens intressen samt den påstådda gärningsmannens ålder eller hälsotillstånd och hans eller hennes roll i det påstådda brottet,

skall åklagaren meddela förundersökningskammaren och den stat som har gjort ett hänskjutande med stöd av artikel 14, eller säkerhetsrådet i en sak för vilken artikel 13 b gäller, om sitt beslut och skälen för detta.

3. a) På begäran av den stat som har hänskjutit saken med stöd av artikel 14, eller av säkerhetsrådet med stöd av artikel 13 b, får förundersökningskammaren pröva ett beslut som fattats av åklagaren med stöd av punkt 1 eller 2 i denna artikel att inte gå vidare i saken och får begära att åklagaren omprövar sitt beslut.

b) Förundersökningskammaren får dessutom på eget initiativ pröva ett beslut av åklagaren att inte gå vidare i saken, om detta beslut grundas endast på punkt 1 c eller 2 c. I så fall gäller åklagarens beslut endast om det bekräftats av förundersökningskammaren.

4. Åklagaren får när som helst ompröva ett beslut huruvida en förundersökning skall inledas eller åtal väckas på grund av nya omständigheter eller upplysningar.

Artikel 54 - Åklagarens skyldigheter och befogenheter vid en förundersökning

1. Åklagaren skall

- a) för att uppdaga sanningen utsträcka förundersökningen till att omfatta alla omständigheter och all bevisning som kan ha betydelse för att bedöma frågan om det föreligger straffansvar enligt denna stadga och därvid i lika mån utreda både de omständigheter som talar mot och de som talar för någons skuld,
- b) vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa en effektiv förundersökning och lagföring av brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion och därvid beakta brottsoffrens och vittnenas intressen och personliga förhållanden, däribland ålder, genus som begreppet definieras i artikel 7.3 samt hälsotillstånd, och beakta brottets art, särskilt om sexuellt våld, genusrelaterat våld eller våld mot barn ingår, och
- c) till fullo respektera personers rättigheter enligt denna stadga.

2. Åklagaren får företa efterforskningar inom en stats territorium

- a) i enlighet med bestämmelserna i del 9, eller
- b) i enlighet med förundersökningskammarens tillstånd med stöd av artikel 57.3 d.

3. Åklagaren får

- a) inhämta och undersöka bevisning,
- b) begära närvaro av och höra personer som är föremål för undersökning samt brottsoffer och vittnen,
- c) söka samarbete med varje stat eller mellanstatlig organisation eller uppgifter i enlighet med dess behörighet och/eller mandat,
- d) träffa sådana uppgifter eller överenskommelser som inte är oförenliga med denna stadga och som kan behövas för att främja samarbete med en stat, en mellanstatlig organisation eller en person,
- e) ge sitt samtycke till att inte i något skede av förfarandet utan uppgiftslämnarens medgivande röja innehållet i

handlingar eller avslöja uppgifter som mottagits med förbehåll för sekretess och endast för att åstadkomma annan bevisning, och

- f) vidta nödvändiga åtgärder, eller begära att nödvändiga åtgärder vidtas, för att säkerställa sekretess för uppgifter, skydd av personer eller säkrande av bevis.

Artikel 55 - Personers rättigheter vid en förundersökning

1. Vid en förundersökning i enlighet med denna stadga skall
 - a) ingen vara skyldig att yttra sig till sin nackdel eller erkänna skuld,
 - b) ingen utsättas för någon form av tvång, hot, påtryckning, tortyr eller annan form av grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning,
 - c) den som förhörs på ett annat språk än ett språk som personen till fullo förstår och talar, ha tillgång till kostnadsfritt biträde av en kompetent tolk och till sådana översättningar som är nödvändiga för att uppfylla kravet på rättvisa och
 - d) ingen utsättas för godtyckligt frihetsberövande eller fängslande och inte heller berövas friheten utom på de grunder och i enlighet med det förfarande som föreskrivs i denna stadga.
2. Om det finns anledning att anta att någon har gjort sig skyldig till ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion och den personen skall förhöras, antingen av åklagaren eller av nationella myndigheter till följd av en begäran enligt del 9, skall den personen också ha följande rättigheter, vilka han eller hon skall bli underrättad om före förhöret:
 - a) Rätt att före förhöret bli underrättad om att det finns skäl att tro att han har gjort sig skyldig till ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion.
 - b) Rätt att vara tyst utan att tystnaden beaktas vid avgörande av frågan om skuld eller oskuld.
 - c) Rätt till rättsligt biträde efter eget fritt val eller, om personen inte har sådant

biträde, att få sig anvisat rättsligt biträde i alla de fall då så krävs i rättvisans intresse och utan kostnad, om han eller hon inte har möjlighet att betala biträdet.

- d) Rätt att bli hörd i närvaro av sin försvarare, såvida han eller hon inte frivilligt har avstått från rätten till försvarare.

Artikel 56 - Förundersökningskammarens roll vid ett unikt undersökningstillfälle

1. a) Om åklagaren finner att en förundersökning erbjuder ett unikt tillfälle att uppta vittnesmål eller ett uttalande från ett vittne eller att undersöka, inhämta eller pröva bevisning som kanske inte är tillgänglig senare för rättegången, skall åklagaren informera förundersökningskammaren om detta.
 - b) I så fall får förundersökningskammaren på åklagarens begäran vidta de åtgärder som kan vara nödvändiga för att säkerställa effektivitet och integritet i förfarandet, och i synnerhet för att tillvarata försvarets rättigheter.
 - c) Om inte förundersökningskammaren bestämmer annat, skall åklagaren i samband med sådan förundersökning som avses i stycke a i denna punkt ge den som berövats friheten eller infunnit sig efter kallelse relevant information så att han eller hon skall kunna höras i saken.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 b i denna artikel kan vara följande:
 - a) att lämna rekommendationer eller besluta om vilket förfarande som skall följas,
 - b) att bestämma att protokoll skall föras vid förfarandet,
 - c) att utse en sakkunnig att biträda,
 - d) att ge försvararen för den som berövats friheten eller infunnit sig efter kallelse tillåtelse att delta eller, om frihetsberövandet eller inställelsen ännu inte har ägt rum eller, om ingen försvarare har utsetts, att utse en annan försvarare att närvara och företräda försvarets intressen,
 - e) att utse en av sina ledamöter, eller om

- så är nödvändigt, en annan tillgänglig domare i förundersöknings- eller rättegångsavdelningen, att närvara och avge rekommendationer eller fatta beslut om inhämtande och säkrande av bevisning och hörande av personer,
- f) att vidta sådana andra åtgärder som kan vara nödvändiga för att uppta eller säkra bevisning.
3. a) Om åklagaren inte har begärt åtgärder som avses i denna artikel men förundersökningskammaren anser sådana åtgärder vara nödvändiga för att säkra bevisning som den anser vara väsentliga för försvaret i rättegången, skall förundersökningskammaren samråda med åklagaren för att avgöra om åklagaren har goda skäl för sin underlåtenhet att begära att åtgärderna vidtas. Om förundersökningskammaren efter samrådet finner att åklagarens underlåtenhet att begära sådana åtgärder är omotiverad, får den vidta åtgärderna på eget initiativ.
- b) Ett beslut av förundersökningskammaren att handla på eget initiativ med stöd av denna punkt får överklagas av åklagaren. Överklagandet skall behandlas med förtur.
4. Frågan om bevisning som säkrats eller inhämtats för rättegången i enlighet med denna artikel eller om protokollet kan tillåtas skall under rättegången avgöras i enlighet med artikel 69 och tillmätas det värde som rättegångskammaren bestämmer.

Artikel 57 - Förundersökningskammarens uppgifter och befogenheter

1. Såvida inte annat föreskrivs i denna stadga, skall förundersökningskammaren fullgöra sina uppgifter i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.
2. a) För beslut meddelade av förundersökningskammaren med stöd av artiklarna 15, 18, 19, 54.2, 61.7 och 72 krävs instämmande av en majoritet av kammarens domare.
- b) I alla övriga fall får en ensam domare i förundersökningskammaren fullgöra de uppgifter som föreskrivs i denna stadga, såvida inte annat föreskrivs i bevis- och förfarandereglerna eller av en majoritet av förundersökningskammarens ledamöter.
3. Utöver sina övriga uppgifter enligt denna stadga får förundersökningskammaren
- a) på begäran av åklagaren meddela de beslut och utfärda de förelägganden som är nödvändiga för en förundersökning,
- b) på begäran av en person som har berövats friheten eller infunnit sig efter kallelse enligt artikel 58 meddela de beslut, innefattande de åtgärder som avses i artikel 56, eller söka det samarbete i enlighet med del 9 som kan behövas för att bistå personen med att förbereda sitt försvar,
- c) om så behövs, vidta åtgärder för skydd av brottsoffers och vittnens säkerhet och privatliv, säkrande av bevisning, skydd av personer som har berövats friheten eller infunnit sig efter kallelse samt skydd av uppgifter som berör nationell säkerhet,
- d) ge åklagaren tillåtelse att genomföra bestämda undersökningsåtgärder inom en stadgeparts territorium utan att ha försäkrat sig om denna stats samarbete i enlighet med del 9, om förundersökningskammaren har funnit, med hänsyn till den berörda statens inställning när så är möjligt, att staten i det fallet uppenbart saknar förmåga att efterkomma en framställning om samarbete beroende på att det inte finns någon myndighet eller någon del av dess rättssystem som är behörig att genomföra framställningen om samarbete enligt del 9,
- e) söka samarbete med stater i enlighet med artikel 93.1 k för att vidta skyddsåtgärder med sikte på förverkande, särskilt i brottsoffrens slutliga intresse, i de fall ett häktningsbeslut eller en kallelse har utfärdats med stöd av artikel 58 och med vederbörlig hänsyn till bevisningens styrka och de berörda parternas rättigheter enligt föreskrifterna i denna stadga och bevis och förfarandereglerna.

Artikel 58 - Förundersökningskammarens utfärdande av häktningsbeslut eller kallelse till inställelse inför Domstolen

1. När som helst sedan en förundersökning har inletts skall förundersökningskammaren på framställning av åklagaren fatta ett häktningsbeslut avseende en person om förundersökningskammaren, efter att ha prövat ansökan och bevisningen eller andra upplysningar som lämnats av åklagaren, har förvärvat sig om att
 - a) det finns skälig anledning att anta att personen har gjort sig skyldig till ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion, och
 - b) det förefaller vara nödvändigt att personen berövas friheten
 - i) för att säkerställa att personen infinner sig vid rättegången,
 - ii) för att säkerställa att personen inte hindrar eller äventyrar förundersökningen eller rättegången, eller
 - iii) för att, i förekommande fall, hindra att personen fortsätter att begå brottet i fråga eller därmed sammanbundet brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion och som följer av samma omständigheter.
2. Åklagarens framställning skall innehålla
 - a) personens namn och annan information av betydelse för identifieringen,
 - b) en detaljerad hänvisning till de brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion, som personen påstås ha begått,
 - c) en kortfattad redogörelse för de omständigheter som påstås utgöra dessa brott,
 - d) en sammanställning av den bevisning och de andra upplysningar som ger skälig anledning att anta att personen har begått dessa brott, och
 - e) skälen för att åklagaren anser ett frihetsberövande vara nödvändigt.
3. Ett häktningsbeslut skall innehålla
 - a) personens namn och annan information av betydelse för identifieringen,
 - b) en detaljerad hänvisning till de brott inom Domstolens jurisdiktion för vilka personen begärs häktad, och
 - c) en kortfattad redogörelse för de om-

ständigheter som påstås utgöra dessa brott.

4. Häktningsbeslutet skall gälla till dess Domstolen beslutar annat.
5. Domstolen får med stöd av häktningsbeslutet begära personen provisoriskt anhållen eller anhållen och överlämnad i enlighet med del 9.
6. Åklagaren får begära att förundersökningskammaren ändrar häktningsbeslutet genom förändring av eller tillägg till de brott som där anges. Förundersökningskammaren skall ändra häktningsbeslutet när den har förvärvat sig om att det finns skälig anledning att anta att personen har gjort sig skyldig till de förändrade eller tillagda brotten
7. I stället för att begära ett häktningsbeslut får åklagaren ansöka om att förundersökningskammaren utfärdar en kallelse för personen att inställa sig inför Domstolen. Om förundersökningskammaren är förvärvat sig om att det finns skälig anledning att anta att personen har begått de påstådda brotten och att en kallelse är tillräcklig för att säkerställa att personen infinner sig, skall den utfärda en kallelse med eller utan andra villkor om frihetsinskränkningar (andra än häktning), om detta förekommer i nationell rätt. Kallelsen skall innehålla följande:
 - a) personens namn och annan relevant information för identifieringen,
 - b) uppgift om den dag personen skall infinna sig,
 - c) en detaljerad hänvisning till de brott inom Domstolens jurisdiktion, som personen påstås ha begått, och
 - d) en kortfattad redogörelse för de omständigheter som påstås utgöra dessa brott. Kallelsen skall delges personen i fråga.

Artikel 59 - Förfarande i förvarsstaten vid ett frihetsberövande

1. En stadgepart som har mottagit en framställning om provisoriskt anhållande eller anhållande och överlämnande skall omedelbart vidta åtgärder för att gripa personen i fråga i enlighet med sina lagar och bestämmel-

serna i del 9.

2. Den som har berövats friheten skall ofördröjligen ställas inför den behöriga rättsliga myndigheten i förvarsstaten som, i enlighet med lagen i den staten, skall fastställa
 - a) att häktningsbeslutet avser personen i fråga,
 - b) att personen har berövats friheten enligt gällande förfarande, och
 - c) att personens rättigheter har respekterats.
3. Den som har berövats friheten skall ha rätt att hos behörig myndighet i förvarsstaten begära tillfällig frigivning i avvaktan på överlämnande.
4. Den behöriga myndigheten i förvarsstaten skall när den avgör en sådan framställning ta ställning till om det mot bakgrund av de påstådda brottens svårhetsgrad föreligger sådana brådskande och extraordinära förhållanden som motiverar tillfällig frigivning och om det finns nödvändiga garantier för att tillförsäkra att förvarsstaten kan uppfylla sin skyldighet att överlämna personen till Domstolen. Det skall inte tillkomma den behöriga myndigheten i förvarsstaten att avgöra om häktningsbeslutet har utfärdats på ett riktigt sätt i enlighet med artikel 58.1 a och b.
5. Förundersökningskammaren skall underrettas om varje framställning om tillfällig frigivning och lämna rekommendationer till den behöriga myndigheten i förvarsstaten. Den behöriga myndigheten i förvarsstaten skall fullt ut beakta sådana rekommendationer inklusive eventuella rekommendationer om åtgärder för att förhindra att personen avviker innan myndigheten fattar sitt beslut.
6. Om personen friges tillfälligt, får förundersökningskammaren begära regelbundna rapporter om den tillfälliga frigivningen.
7. När det föreligger ett beslut om överlämnande från förvarsstaten, skall personen så snart som möjligt överlämnas till Domstolen.

Artikel 60 - Inledande förfaranden inför Domstolen

1. När personen har överlämnats till Dom-

stolen, eller infunnit sig där frivilligt eller efter kallelse, skall förundersökningskammaren förvissa sig om att personen har blivit underrättad om de brott som han eller hon påstås ha gjort sig skyldig till och om sina rättigheter enligt denna stadga, inklusive rätten att begära tillfällig frigivning i avvaktan på rättegång.

2. Den person för vilken ett häktningsbeslut har utfärdats får begära att tillfälligt bli försatt på fri fot i avvaktan på rättegång. Om förundersökningskammaren har förvissat sig om att de villkor som föreskrivs i artikel 58.1 är uppfyllda, skall personen fortsätta att vara häktad. I annat fall skall förundersökningskammaren frige personen med eller utan villkor.
3. Förundersökningskammaren skall regelbundet ompröva sitt beslut om frigivning eller frihetsberövande av personen och får när som helst göra detta på begäran av åklagaren eller personen i fråga. Vid en sådan prövning får förundersökningskammaren ändra sitt beslut om frihetsberövande, frigivning eller villkoren för frigivning, om den finner att så krävs på grund av ändrade förhållanden.
4. Förundersökningskammaren skall säkerställa att ingen är berövad friheten under oskäligt lång tid före rättegången på grund av en omotiverad försening från åklagarens sida. Om en sådan försening uppstår, skall Domstolen överväga att frige personen med eller utan villkor.
5. Förundersökningskammaren får, om det är nödvändigt, utfärda ett häktningsbeslut för att försäkra sig om att en person som har frigetts infinner sig.

Artikel 61 - Bekräftelse av åtalspunkter före rättegång

1. Med förbehåll för bestämmelserna i punkt 2 i denna artikel skall förundersökningskammaren inom skälig tid efter det att personen har överlämnats till eller frivilligt infunnit sig vid Domstolen, hålla en förhandling för att bekräfta de åtalspunkter som åklagaren avser att lägga till grund för lagföring. Förhandlingen skall äga rum i närvaro av åklagaren och den anklagade samt hans eller hennes försvarare.

2. Förundersökningskammaren får på begäran av åklagaren eller på eget initiativ hålla en förhandling i den anklagades frånvaro för att bekräfta de åtalspunkter som åklagaren avser att lägga till grund för lagföring, om den anklagade har
 - a) avstått från sin rätt att vara närvarande, eller
 - b) avvikit eller inte kan påträffas och alla skäligen åtgärder har vidtagits för att säkerställa att personen skall inställa sig inför Domstolen och för att informera honom eller henne om åtalspunkterna och om att en förhandling kommer att hållas för att bekräfta dessa åtalspunkter.

I så fall skall personen företräddas av en försvarare om förundersökningskammaren finner att detta ligger i rättvisans intresse.

3. Inom skäligen tid före förhandlingen skall personen
 - a) få en kopia av den handling som innehåller de åtalspunkter som åklagaren avser lägga till grund för lagföringen,
 - b) få information om den bevisning som åklagaren avser åberopa vid förhandlingen.
Förundersökningskammaren får förordna om utlämnade av information för förhandlingen.
4. Före förhandlingen får åklagaren fortsätta förundersökningen och ändra eller återta åtalspunkter. Den anklagade skall i skäligen tid före förhandlingen underrättas om eventuella ändringar eller återtagande av åtalspunkter. Om åtalspunkter återtas, skall åklagaren underrätta förundersökningskammaren och ange skälen härför.
5. Vid förhandlingen skall åklagaren underbygga varje åtalspunkt med bevisning som är tillräcklig för att fastställa att det finns väsentliga skäl att anta att den anklagade har gjort sig skyldig till de brott som han eller hon anklagas för. Åklagaren får åberopa skriftliga bevis eller sammanställningar och behöver inte kalla vittnen som förväntas vittna vid huvudförhandlingen.
6. Vid förhandlingen får den anklagade
 - a) resa invändningar mot åtalspunkterna,
 - b) bestrida bevisning som framläggs av

- åklagaren, och
 - c) framlägga bevisning.
7. På grundval av förhandlingen skall förundersökningskammaren avgöra om det finns tillräcklig bevisning för att fastställa att det föreligger väsentliga skäl att anta att den anklagade har gjort sig skyldig till vart och ett av de brott som han eller hon åtalas för. Med stöd av detta avgörande skall förundersökningskammaren
 - a) bekräfta de åtalspunkter beträffande vilka den har funnit att det finns tillräcklig bevisning och hänvisa personen till en rättegångskammare för huvudförhandling beträffande de bekräftade åtalspunkterna,
 - b) avvisa de åtalspunkter beträffande vilka den har funnit att det inte finns tillräckliga bevis,
 - c) ajournera förhandlingen och uppmana åklagaren att överväga
 - i) att framlägga ytterligare bevisning eller fortsätta utredningen av en viss åtalspunkt, eller
 - ii) att ändra en åtalspunkt därför att den framlagda bevisningen förefaller tyda på att ett annat brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion har begåtts.
8. Om förundersökningskammaren avvisar en åtalspunkt, skall det inte hindra åklagaren från att senare begära att åtalspunkten bekräftas om begäran stöds av ny bevisning.
9. Sedan åtalspunkterna har bekräftats och innan huvudförhandlingen inleds får åklagaren, med förundersökningskammarens tillstånd och efter att ha underrättat den tilltalade, ändra åtalet.
Om åklagaren vill lägga till nya åtalspunkter eller ersätta dem med allvarigare åtalspunkter, måste en förhandling enligt denna artikel äga rum för att bekräfta dessa åtalspunkter. När huvudförhandlingen har inletts får åklagaren, med rättegångskammarens tillstånd, återta åtalspunkter.
10. Tidigare meddelade beslut skall upphöra att gälla med avseende på åtalspunkter som inte har bekräftats av förundersökningskammaren eller som har återtagits

av åklagaren.

11. Så snart åtalspunkterna har bekräftats i enlighet med denna artikel skall presidiet inrätta en rättegångskammare som, med förbehåll för punkt 9 i denna artikel och artikel 64.4, skall ansvara för genomförandet av det följande förfarandet och som får fullgöra alla de av förundersökningskammarens uppgifter som är relevanta och kan tillämpas i det förfarandet.

DEL 6 RÄTTEGÅNGEN

Artikel 62 - Rättegångsort

Om inte annat beslutas, skall Domstolens säte vara rättegångsort.

Artikel 63 - Huvudförhandling i den tilltalades närvaro

1. Den tilltalade skall vara närvarande vid huvudförhandlingen.
2. Om den tilltalade under sin närvaro inför Domstolen varaktigt stör förhandlingarna, får rättegångskammaren avlägsna den tilltalade och skall vidta åtgärder så att han eller hon från en plats utanför förhandlingssalen skall kunna följa förhandlingarna och ge sin försvarare instruktioner, om så behövs med användande av kommunikationsteknik. Sådana åtgärder skall endast vidtas i undantagsfall och först sedan andra skäligena alternativ har befunnits vara otillräckliga och endast under den tid som är absolut nödvändig.

Artikel 64 - Rättegångskammarens uppgifter och befogenheter

1. Rättegångskammarens uppgifter och befogenheter enligt denna artikel skall utövas i enlighet med denna stadga och bevis- och förfarandereglerna.
2. Rättegångskammaren skall tillse att rättegången är rättvis och effektiv och att den genomförs på ett sådant sätt att den tilltalades rättigheter till fullo respekteras och att skyddet av brottsoffer och vittnen vederbörligen beaktas.
3. När en rättegångskammare får sig tilldelat ett mål för handläggning i enlighet med denna stadga skall den
 - a) överlägga med parterna och anta de

förfaranden som behövs för att handläggningen skall kunna genomföras opartiskt och effektivt,

- b) bestämma vilket eller vilka språk som skall användas vid rättegången, och
 - c) med förbehåll för andra tillämpliga bestämmelser i denna stadga, tillse att handlingar och uppgifter som inte tidigare har lämnats ut framläggs i så god tid före huvudförhandlingen att godtagbara förberedelser möjliggörs.
4. Rättegångskammaren får, i den mån det behövs för att den skall kunna fungera på ett effektivt och rättvist sätt, hänskjuta preliminära frågor till förundersökningskammaren eller, om det är nödvändigt, till en annan tillgänglig domare i förundersökningsavdelningen.
 5. Om det är lämpligt får rättegångskammaren, efter underrättelse till parterna, besluta om att förena eller separera handläggningen av åtal mot mer än en tilltalad.
 6. Vid fullgörandet av sina uppgifter före eller under huvudförhandlingen får rättegångskammaren, om det behövs,
 - a) fullgöra alla förundersökningskammarens uppgifter som avses i artikel 61.11,
 - b) påfordra närvaro och vittnesmål av vittnen samt framläggande av handlingar och annan bevisning genom att, i den mån det behövs, få hjälp av stater i enlighet med denna stadga,
 - c) sörja för skyddet av sekretessbelagda uppgifter,
 - d) bestämma om bevisupptagning utöver vad som inhämtats före eller framlagts av parterna under huvudförhandlingen,
 - e) sörja för skyddet av den tilltalade, vittnena och brottsoffren,
 - f) besluta i alla övriga relevanta frågor.
 7. Rättegången skall vara offentlig. Rättegångskammaren kan dock besluta att särskilda omständigheter kräver att vissa förhandlingar hålls inom stängda dörrar för de ändamål som avses i artikel 68 eller för att skydda hemliga eller känsliga uppgifter som skall framläggas som bevis.
 8. a) Vid huvudförhandlingens början skall rättegångskammaren tillse att den tilltala-

de för sig får upplästa de åtalpunkter som tidigare har bekräftats av förundersökningskammaren. Rättegångskammaren skall förvissa sig om att den tilltalade förstår innebörden av åtalet.

Rättegångskammaren skall ge den tilltalade tillfälle att erkänna sig skyldig i enlighet med artikel 65 eller att förklara sig icke skyldig.

- b) Under rättegången får rättens ordförande ge anvisningar för hur förfarandet skall genomföras och därvid säkerställa att det genomförs på ett rättvist och opartiskt sätt. Med förbehåll för eventuella anvisningar av rättens ordförande får parterna framlägga bevisning i enlighet med bestämmelserna i denna stadga.
9. Rättegångskammaren skall bland annat ha befogenhet att på begäran av en part eller på eget initiativ
 - a) avgöra om bevisning skall tillåtas och är relevant och
 - b) vidta alla åtgärder som behövs för att upprätthålla ordningen under förhandlingen.
 10. Rättegångskammaren skall tillse att ett fullständigt protokoll förs över rättegången som på ett riktigt sätt återger förhandlingarna och att det bibehålls och förvaras av registratorn.

Artikel 65 - Förfarande om en tilltalad erkänner sig skyldig

1. Om en tilltalad erkänner sig skyldig enligt artikel 64.8 a, skall rättegångskammaren avgöra om
 - a) den tilltalade förstår innebörden och följderna av sitt erkännande,
 - b) den tilltalade har gjort erkännandet frivilligt efter tillräckligt samråd med sin försvarare, och
 - c) erkännandet stöds av omständigheterna i målet som de framgår av
 - i) de åtalpunkter som har framlagts av åklagaren och erkänts av den tilltalade,
 - ii) material framlagt av åklagaren som åtföljer åtalet och som den tilltalade godtar, och
 - iii) varje annat bevis, såsom vittnesmål,

framlagt av åklagaren eller av den tilltalade.

2. Om rättegångskammaren är förvissad att de villkor som nämns i punkt 1 är uppfyllda, skall den anse att erkännandet tillsammans med eventuell ytterligare framlagd bevisning påvisar alla de väsentliga omständigheter som fordras för att bevisa det brott som erkännandet avser och får fälla den tilltalade till ansvar för detta brott.
3. Om rättegångskammaren inte är förvissad om att de villkor som nämns i punkt 1 är uppfyllda, skall den anse att erkännandet inte har avgetts och bestämma att rättegången skall fullföljas i enlighet med det vanliga förfarande som föreskrivs i denna stadga och får hänskjuta målet till en annan rättegångskammare.
4. Om rättegångskammaren anser att en mer fullständig presentation av omständigheterna i målet är påkallad i rättvisans intresse, särskilt med hänsyn till brottsoffrens intressen, får den
 - a) uppmana åklagaren att framlägga ytterligare bevisning, däribland vittnesmål, eller
 - b) besluta att fortsätta rättegången i enlighet med det vanliga förfarande som föreskrivs i denna stadga, varvid den skall anse att erkännandet inte har avgetts och får hänskjuta målet till en annan rättegångskammare.
5. Ingen diskussion mellan åklagaren och försvaret om ändring av åtalpunkterna, om erkännande av skuld eller om det straff som skall ådömas skall vara bindande för Domstolen.

Artikel 66 - Oskyldighetspresumtion

1. Var och en skall anses vara oskyldig till dess Domstolen har funnit honom eller henne skyldig i enlighet med tillämplig lag.
2. Det åligger åklagaren att bevisa att en tilltalad är skyldig.
3. För att en tilltalad skall dömas för brott måste Domstolen vara övertygad om den tilltalades skuld bortom varje rimligt tvivel.

Artikel 67 - Den tilltalades rättigheter

1. Vid prövningen av anklagelser skall den tilltalade ha rätt till offentlig rättegång, varvid bestämmelserna i denna stadga skall beaktas, till en rättvis och opartisk rättegång samt till följande minimigaranter utan åtskillnad:
 - a) att omedelbart och i detalj bli underrättad om åtalets beskaffenhet, orsak och innehåll på ett språk som den tilltalade till fullo förstår och talar,
 - b) att ha tillräcklig tid och möjlighet att förbereda sitt försvar och att kunna överlägga fritt och i förtrolighet med en försvarare som den tilltalade själv har valt,
 - c) att få sin sak prövad utan oskäligt dröjsmål,
 - d) att, med förbehåll för bestämmelserna i artikel 63.2, närvara vid huvudförhandlingen, att försvara sig personligen eller genom ett rättegångsbiträde efter eget fritt val, att, om han eller hon inte har ett rättegångsbiträde, bli informerad om denna rättighet samt att få sig anvisad sådant biträde av Domstolen i alla de fall när så krävs i rättvisans intresse och kostnadsfritt, om den tilltalade saknar erforderliga medel att betala för sådant,
 - e) att förhöra eller låta förhöra vittnen som åberopas mot honom eller henne och att för egen räkning få vittnen inkallade och förhörda under samma villkor som vittnen åberopade mot honom eller henne; den tilltalade skall också ha rätt att åberopa grunder till sitt försvar och framlägga annan bevisning om är tillåten enligt denna stadga,
 - f) att kostnadsfritt få biträde av en kompetent tolk och sådana översättningar som är nödvändiga för att uppfylla kravet på rättvisa om någon del av förfarandet eller sådana handlingar som framläggs inför Domstolen inte genomförs eller är avfattade på ett språk som den tilltalade till fullo förstår och talar,
 - g) att inte tvingas att vittna eller erkänna skuld och att ha rätt att vägra att yttra

sig utan att detta skall beaktas vid avgörandet i skuldfrågan,

- h) att få avge en muntlig eller skriftlig förklaring till sitt försvar, utan att behöva avlägga ed, och
 - i) att inte bli ålagd någon omvänd bevisbörda eller något krav på motbevisning.
2. Utöver annat utlämnande av information som föreskrivs i denna stadga, skall åklagaren så snart det är praktiskt möjligt till försvaret lämna ut bevisning som åklagaren har i sin besittning eller kontrollerar vilken enligt hans eller hennes åsikt påvisar eller bidrar till att påvisa att den tilltalade är oskyldig eller till att mildra dennes ansvar eller som kan ha betydelse för trovärdigheten av åklagarens bevisning. I fall av tveksamhet om tillämpningen av denna bestämmelse skall Domstolen avgöra frågan.

Artikel 68 - Skydd av brottsoffer och vittnen och deras deltagande i förfarandet

1. Domstolen skall vidta lämpliga åtgärder för att skydda brottsoffers och vittnens säkerhet, fysiska och psykiska välbefinnande, värdighet samt privatliv. Härvid skall Domstolen beakta alla omständigheter av betydelse, däribland ålder, genus som denna term definieras i artikel 7.3, hälsa samt brottets art, särskilt, men inte uteslutande, om brottet omfattar sexuellt eller genusrelaterat våld eller våld mot barn. Åklagaren skall särskilt vidta dessa åtgärder under förundersökningen och vid lagföringen av sådana brott. Åtgärderna får inte skada eller vara oförenliga med den tilltalades rättigheter eller en rättvis och opartisk rättegång.
2. För att skydda brottsoffer och vittnen eller den tilltalade får Domstolens kammar med avsteg från principen om offentlig rättegångsförhandling i artikel 67 genomföra vilken del som helst av förfarandet inom stängda dörrar eller tillåta att bevisning förebringas med användning av elektroniska eller andra särskilda hjälpmedel. Sådana åtgärder skall särskilt tillämpas i fråga om personer som utsatts

för sexuellt våld eller barn som är brotts-offer eller vittnen, såvida inte Domstolen bestämmer annat med beaktande av alla omständigheter, särskilt brottsoffrens och vittnenas synpunkter.

3. I de fall brottsoffrens personliga intressen berörs, skall Domstolen tillåta att deras synpunkter och andra angelägenheter framläggs och tas i beaktande i de skeden av förfarandet vilka rätten finner lämpligt och på ett sätt som inte skadar eller är oförenligt med den tilltalades rättigheter eller en rättvis och opartisk rättegång. Sådana synpunkter och angelägenheter kan framläggas av brottsoffrens rättsliga företrädare om Domstolen i enlighet med bevis och förfarandereglerna anser det vara lämpligt.
4. Brottsoffer- och vittnesenheten får ge råd till åklagaren och Domstolen om lämpliga skyddsåtgärder, säkerhetsarrangemang, rådgivning och hjälp som avses i artikel 43.6.
5. Om utlämnande av bevisning eller uppgifter enligt denna stadga skulle kunna medföra allvarlig fara för ett vittne eller hans eller hennes familjs säkerhet, får åklagaren i de förfaranden som genomförs innan huvudförhandlingen inleds, innehålla bevisningen eller uppgifterna och i stället framlägga dem i form av sammandrag. Åtgärderna skall genomföras på ett sätt som inte skadar eller är oförenligt med den tilltalades rättigheter eller en rättvis och opartisk rättegång.
6. En stat får begära att nödvändiga åtgärder vidtas för att skydda dess tjänstemän eller företrädare samt hemliga eller känsliga uppgifter.

Artikel 69 - Bevisning

1. Innan ett vittne avger sin berättelse skall vittnet i enlighet med bevis- och förfarandereglerna avlägga en försäkran om att han eller hon skall avge en sanningsenlig berättelse.
2. Vittnen skall avge sina vittnesmål personligen vid huvudförhandlingen med undantag för de åtgärder som avses i bestämmelserna i artikel 68 eller i bevis- och förfarandereglerna.

Domstolen får också, med iakttagande av bestämmelserna i denna stadga och i bevis- och förfarandereglerna, medge att ett vittne avger ett muntligt eller inspelat vittnesmål med hjälp av videoteknik eller audioteknik och att handlingar eller skriftliga uppteckningar får förebringas. Dessa åtgärder skall inte skada eller vara oförenliga med den tilltalades rättigheter.

3. Parterna får framlägga bevisning som har betydelse för saken i enlighet med artikel 64. Domstolen skall ha befogenhet att begära att all bevisning läggs fram som den finner vara nödvändig för att avgöra sanningen.
4. Domstolen får, i enlighet med bevis- och förfarandereglerna, avgöra frågor om bevis skall tillåtas och om det är relevant med hänsyn bland annat till dess bevisvärde och till den eventuella skada som sådan bevisning kan förorsaka en rättvis rättegång eller en rättvis bedömning av ett vittnesmål.
5. Rätten skall iakttä och följa bestämmelserna om tystnadsplikt i bevis- och förfarandereglerna.
6. Rätten skall inte kräva bevis för allmänt kända omständigheter men får beakta dem i sitt avgörande.
7. Bevis som inhämtats genom överträdelse av denna stadga eller internationellt erkända mänskliga rättigheter skall inte tillåtas
 - a) om överträdelsen medför allvarligt tvivel om bevisets tillförlitlighet, eller
 - b) om ett tillåtande av beviset skulle motverka eller allvarligt skada rättegångens integritet.
8. När Domstolen avgör om bevisning som upptagits av en stat är relevant och om den skall tillåtas, skall Domstolen inte ta ställning till tillämpningen av statens nationella lag.

Artikel 70 - Brotts mot rättskipningen

1. Domstolen skall ha jurisdiktion över följande brott riktade mot dess rättskipning som begås uppsåtligen:
 - a) Att avge falskt vittnesmål trots skyldighet att tala sanning i enlighet med artikel 69.1.

- b) Att framlägga bevisning som parten vet är falsk eller förfalskad.
 - c) Att genom bestickning påverka ett vittne, att hindra eller störa ett vittnes inställelse eller vittnesmål, att utöva repressalier mot ett vittne för att ha avgett vittnesmål eller att förstöra, manipulera eller störa bevisinhämtning.
 - d) Att hindra, hota eller besticka en tjänsteman vid Domstolen i avsikt att tvinga eller förmå honom eller henne att inte uppfylla sina skyldigheter eller att uppfylla dem på oriktigt sätt.
 - e) Att utöva repressalier mot en tjänsteman vid Domstolen för tjänstehandlingar som denne eller annan tjänsteman har vidtagit.
 - f) Att som tjänsteman vid Domstolen begära eller ta emot muta i samband med fullgörande av tjänsteåligganden.
2. Principer och förfaranden för Domstolens utövande av sin jurisdiktion över handlingar som är straffbara i enlighet med denna artikel skall föreskrivas i bevis- och förfarandereglerna. Villkoren för lämnande av internationell rättslig hjälp till Domstolen i fråga om dess förfaranden enligt denna artikel skall följa den anmodade statens nationella lag.
 3. Vid fällande dom får rätten döma till fängelse i högst fem år eller böter i enlighet med bevis- och förfarandereglerna eller till båda påföljderna
 4. a) Varje stadgepart skall utvidga sina straffrättsliga bestämmelser som kriminaliserar brott mot egna förundersökningar och rättegångar till att också omfatta de brott mot rättskipningen som avses i denna artikel, vilka begås inom dess territorium eller av en av dess medborgare.
 - b) På framställning av Domstolen, när den finner det vara lämpligt, skall stadgeparten överlämna saken till sina behöriga myndigheter för lagföring. Dessa myndigheter skall handlägga sådana mål omsorgsfullt och avsätta tillräckliga resurser för att möjliggöra en effektiv handläggning.

Artikel 71 - Sanktioner vid rättegångsförseelser

1. Domstolen får ingripa mot rättegångsförseelser, däribland störande av förfarandet eller uppsåtlig vägran att rätta sig efter Domstolens anvisningar, och besluta om sanktioner i form av andra administrativa åtgärder än frihetsberövande, såsom tillfälligt eller permanent avlägsnande från rättssalen, böter eller andra liknande åtgärder som föreskrivs i bevis- och förfarandereglerna.
2. Ingripanden som avses i punkt 1 i denna artikel skall vidtas i enlighet med de förfaranden som framgår av bevis- och förfarandereglerna.

Artikel 72 - Skydd av uppgifter som berör nationell säkerhet

1. Denna artikel skall tillämpas i alla de fall där utlämnande av uppgifter eller handlingar som tillhör en stat enligt den statens uppfattning skulle skada dess nationella säkerhetsintressen. Bland dessa ingår sådana fall där artikel 56.2 och 3, artikel 61.3, artikel 64.3, artikel 67.2, artikel 68.6, artikel 87.6 och artikel 93 gäller samt fall som uppstår i något annat stadium av förfarandet, där frågan om avslöjande av uppgifterna eller handlingarna kan uppkomma.
2. Denna artikel skall också tillämpas i de fall då någon som har anmodats att lämna uppgifter eller bevisning har vägrat att göra detta eller har hänskjutit frågan till staten med hänvisning till att avslöjandet skulle skada en stats nationella säkerhetsintressen och staten i fråga bekräftar att den anser att ett utlämnande skulle skada dess nationella säkerhetsintressen.
3. Inget i denna artikel skall inverka på de krav på sekretess som gäller enligt artikel 54.3 e och f eller tillämpningen av artikel 73.
4. Om en stat får kännedom om att statens uppgifter eller handlingar håller på eller troligen kommer att avslöjas i något skede av rättegången och staten anser att avslöjandet skulle skada dess nationella säkerhetsintressen, skall den ha rätt att träda in för att uppnå en lösning av frågan i enlighet med denna artikel.
5. Om en stat anser att avslöjande av uppgif-

- ter skulle skada dess nationella säkerhetsintressen, skall den vidta alla skäligen åtgärder i samarbete med åklagaren, försvarret, förundersökningskammaren eller rättegångskammaren, beroende på omständigheterna, för att söka lösa frågan i samförstånd. Dessa åtgärder kan innefatta följande:
- a) Att framställningen ändras eller preciseras.
 - b) Att Domstolen avgör om de sökta uppgifterna eller bevisen är relevanta eller om bevisningen, även om den är relevant, kan erhållas eller har erhållits från en annan källa än den anmodade staten.
 - c) Att erhålla uppgifterna eller bevisningen från en annan källa eller i annan form.
 - d) Att avtala om villkoren för hur hjälp kan ges, vilket bland annat kan innefatta ett tillhandahållande av sammandrag eller redigerade utdrag, begränsningar i förebringandet av uppgifter eller bevisning, förfaranden inom stängda dörrar eller i parternas frånvaro eller andra skyddsåtgärder som är tillåtna enligt denna stadga och bevis- och förfaranderegler.
6. När alla skäligen åtgärder har vidtagits för att lösa frågan genom samarbete och om staten anser att det inte finns några möjligheter eller förutsättningar att tillhandahålla eller avslöja uppgifterna eller handlingarna utan skada för dess nationella säkerhetsintressen, skall staten underrätta åklagaren eller Domstolen om detta och ange de närmare skälen för sitt beslut, såvida inte en närmare redogörelse för skälen i sig själv med nödvändighet skulle föranleda sådan skada för statens nationella säkerhetsintressen.
7. Om Domstolen därefter finner att bevisningen är relevant och nödvändig för att fastställa om den tilltalade är skyldig eller oskyldig, får den vidta följande åtgärder:
- a) Om avslöjandet av uppgifterna eller handlingarna begärs med stöd av en framställning om samarbete i enlighet med del 9 eller under de omständigheter som avses i punkt 2 och staten som skäl för sitt avslag har åberopat det skäl som anges i artikel 93.4,
 - i) får Domstolen, innan den kommer till den slutsats som avses i stycke ii i denna punkt, i syfte att ta ställning till statens argument begära ytterligare samråd som, om det är lämpligt, kan inbegripa förhandlingar inom stängda dörrar och i parternas frånvaro,
 - ii) får Domstolen vidare, om den finner att den anmodade staten genom att åberopa avslagsgrunden i artikel 93.4, under föreliggande omständigheter, inte uppfyller sina skyldigheter enligt denna stadga, hänskjuta saken i enlighet med artikel 87.7 med angivande av skälen till sitt beslut, och
 - iii) får Domstolen vid rättegången mot den tilltalade dra de slutsatser i frågan om ett sakförhållande föreligger eller inte, som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna.
 - b) Under alla andra omständigheter får Domstolen
 - i) besluta att uppgifter eller bevisning skall lämnas ut, eller,
 - ii) om den beslutar att uppgifter inte skall lämnas ut, vid rättegången mot den tilltalade dra de slutsatser i frågan om ett sakförhållande föreligger eller inte, som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna.

Artikel 73 - Uppgifter eller handlingar från tredje man

Om en stadgepart mottar en begäran från Domstolen att tillhandahålla en handling eller uppgifter som finns i dess besittning, förvar eller kontroll och som den har mottagit med förbehåll om sekretess från en stat, en mellanstatlig eller en internationell organisation, skall den begära upphovsmannens medgivande till att avslöja handlingen eller uppgifterna. Om upphovsmannen är en stadgepart, skall denne antingen samtycka till att uppgifterna eller handlingen avslöjas eller förbinda sig att tillsammans med Domstolen lösa frågan om avslöjande med iakttagande av bestämmelserna i artikel 72. Om upp-

hovsmannen inte är part i denna stadga och inte vill gå med på avslöjandet, skall den anmodade staten meddela Domstolen att den inte kan tillhandahålla handlingen eller uppgifterna på grund av en tidigare ingången skyldighet gentemot upphovsmannen om sekretess.

Artikel 74 - Förutsättningar för dom

1. Samtliga domare i rättegångskammaren skall närvara vid varje skede av huvudförhandlingen och vid dess överläggningar. Presidiet får från fall till fall beroende på tillgång avdela en eller flera ställföreträdande domare att närvara vid varje skede av huvudförhandlingen och att ersätta en ledamot av rättegångskammaren om denne inte kan fortsätta att närvara.
2. Rättegångskammarens dom skall grundas på dess bedömning av bevismaterialet och hela förfarandet. Domen skall inte gå utöver de faktiska förhållanden och omständigheter som anges i åtalet med eventuella ändringar. Domstolen får bara grunda sin dom på bevisning som har förebringats och behandlats inför den under huvudförhandlingen.
3. Domarna skall söka komma fram till enhälliga avgöranden, men om det inte lyckas, skall beslut fattas av en majoritet av domarna.
4. Rättegångskammarens överläggningar skall förbli hemliga.
5. Domen skall vara skriftlig och innehålla en fullständig och motiverad redogörelse för rättegångskammarens bedömning av bevisningen och slutsatser. Rättegångskammaren skall meddela en dom. Om domarna inte är eniga, skall domen innehålla majoritetens och minoritetens synpunkter. Domen eller en sammanfattning av den skall avkunnas offentligt.

Artikel 75 - Gottgörelse till brottsoffer

1. Domstolen skall fastställa principer för gottgörelse till eller till förmån för brottsoffer, innefattande återställande, ersättning och rehabilitering. På denna grundval får Domstolen i sitt beslut, antingen på begäran eller, om det finns särskilda omständigheter, på eget initiativ, slå fast

utrymmet för och omfattningen av skada, förlust eller men som har åsamkats brottsoffer och Domstolen skall ange på vilka principer beslutet grundas.

2. Domstolen får rikta ett beslut direkt mot den som har dömts för brott, som anger lämplig gottgörelse till eller till förmån för brottsoffer innefattande återställande, ersättning och rehabilitering. Om det är lämpligt, får Domstolen besluta att gottgörelse skall utbetalas genom den förvaltningsfond som avses i artikel 79.
3. Innan Domstolen fattar ett beslut med stöd av denna artikel får den begära och skall den beakta framställningar från eller för den som dömts för brott, brottsoffren och andra berörda personer eller berörda stater.
4. Vid utövandet av sina befogenheter enligt denna artikel får Domstolen, sedan någon har dömts för ett brott som omfattas av dess jurisdiktion, avgöra om det är nödvändigt att begära åtgärder enligt artikel 93.1 för att ge verkan åt ett beslut som den får fatta i enlighet med denna artikel.
5. En stadgepart skall ge verkan åt beslut fattade med stöd av denna artikel som om bestämmelserna i artikel 109 vore tillämpliga på denna artikel.
6. Inget i denna artikel skall tolkas så att det inverkar menligt på brottsoffers rättigheter enligt nationell rätt eller enligt folkrätten.

Artikel 76 - Meddelande av straff

1. Vid fällande dom skall rättegångskammaren överväga lämpligt straff och då beakta den bevisning som förebringats och de framställningar som gjorts vid rättegången vilka har betydelse för straffet.
2. Utom i de fall där artikel 65 gäller och innan rättegången avslutats, får rättegångskammaren på eget initiativ och skall den på begäran av åklagaren eller den tilltalade hålla en särskild förhandling för att ta upp eventuell ny bevisning eller ta del av nya framställningar av betydelse för straffet, i enlighet med bevis- och förfarandereglererna.
3. I de fall där punkt 2 gäller skall eventuella framställningar med stöd av artikel 75 tas

upp under den särskilda förhandling som avses i punkt 2 och, om det är nödvändigt, vid en ytterligare förhandling.

4. Straffet skall meddelas offentligt och, när det är möjligt, i den tilltalades närvaro.

DEL 7 STRAFF

Artikel 77 - Tillämpliga straff

1. Med förbehåll för bestämmelserna i artikel 110 får Domstolen bestämma ett av följande straff för den som har fällts till ansvar för ett brott som avses i artikel 5 i denna stadga:
 - a) Fängelse i ett bestämt antal år, dock högst 30 år.
 - b) Livstids fängelse när så är motiverat av brottets utomordentliga svårhetsgrad och den dömdes personliga förhållanden.
2. Utöver fängelse får Domstolen bestämma
 - a) böter i enlighet med de villkor som föreskrivs i bevis- och förfarandereglerna,
 - b) förverkande av utbyte, egendom och tillgångar som direkt eller indirekt härrör från brottet utan att det skall inverka menligt på de rättigheter som tillkommer rättmätiga tredje män.

Artikel 78 - Fastställande av straff

1. Vid fastställande av straff skall Domstolen i enlighet med bevis- och förfarandereglerna beakta sådana omständigheter som brottets svårhetsgrad och den dömdes personliga förhållanden.
2. När ett fängelsestraff bestäms, skall Domstolen avräkna den eventuella tid som tidigare har tillbringats i häkte i enlighet med Domstolens beslut. Domstolen får avräkna tid som på annat sätt har tillbringats i fängsligt förvar för en gärning med anknytning till brottet.
3. Om någon har fällts till ansvar för mer än ett brott, skall Domstolen fastställa straff för vart och ett av brotten och ett gemensamt straff med angivande av fängelsestraffets sammanlagda längd. Denna tid skall inte vara kortare än det högsta enskilda straff som fastställts och inte överstiga 30 års fängelse eller ett livstids-

straff enligt artikel 77.1 b.

Artikel 79 - Förvaltningsfond

1. På beslut av stadgeparts församlingen skall en förvaltningsfond upprättas till förmån för personer som är offer för brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion och deras anhöriga.
2. Domstolen får förordna att penningmedel och annan egendom som härrör från böter och förverkanden till följd av Domstolens beslut skall överföras till förvaltningsfonden.
3. Förvaltningsfonden skall förvaltas i enlighet med de villkor som skall fastställas av partsförsamlingen.

Artikel 80 - Ingen inverkan på nationell tillämpning av straff och nationella lagar

Inget i denna del skall inverka på staternas tillämpning av straff som föreskrivs i deras nationella lag eller på lagen i stater där de straff som föreskrivs i denna del inte förekommer.

DEL 8 ÖVERKLAGANDE OCH OMPRÖVNING

Artikel 81 - Överklagande av fällande och frikännande dom samt av straff

1. En dom enligt artikel 74 får överklagas i överensstämmelse med bevis- och förfarandereglerna på följande sätt:
 - a) Åklagaren får överklaga på någon av följande grunder:
 - i) rättegångsfel, felaktig bevisvärdering, eller
 - iii) felaktig rättstillämpning.
 - b) Den som har dömts för brott, eller åklagaren på den personens vägnar, får överklaga på någon av följande grunder:
 - i) rättegångsfel,
 - ii) felaktig bevisvärdering,
 - iii) felaktig rättstillämpning, eller
 - iv) annan omständighet som påverkar förfarandets eller beslutets rättvishet eller tillförlitlighet.
2. a) Ett straff får överklagas i enlighet med bevis- och förfarandereglerna av åklagaren eller den dömda på grund av bristan-

- de proportion mellan brottet och straffet.
- b) Om Domstolen vid ett överklagande av ett straff finner att det finns skäl att helt eller delvis undanröja domen i ansvarsdelen, får den uppmana åklagaren och den dömde att anföra skäl i enlighet med punkt 1 a eller 1 b i denna artikel och besluta i skuldfrågan i enlighet med artikel 83.
 - c) Samma förfarande skall tillämpas när Domstolen vid ett överklagande som endast avser skuldfrågan finner att det finns skäl att mildra straffet med stöd av stycke a i denna punkt.
3. a) Om rättegångskammaren inte beslutar annat, skall den dömde kvarstanna i häkte i avvaktan på att överklagandet behandlas.
 - b) Om den tid som den dömde har tillbringat i häkte överstiger det ådömda fängelsestraffet, skall den dömde frigges, förutom då även åklagaren överklagar, varvid villkoren för frigivningen i stycke c nedan får tillämpas.
 - c) Vid frikännande dom skall den tilltalade omedelbart frigges med förbehåll för följande bestämmelser:
 - i) I undantagsfall och med beaktande bland annat av den konkreta flykt-risken, det åtalade brottets svårhetsgrad och utsikterna till framgång med överklagandet får rättegångskammaren på begäran av åklagaren upprätthålla häktningen av personen i avvaktan på att överklagandet behandlas.
 - ii) Ett beslut av rättegångskammaren med stöd av föregående stycke får överklagas i enlighet med bevis- och förfarandereglerna.
4. Om inte annat följer av bestämmelserna i punkt 3 a och b i denna artikel, skall verkställigheten av avgörandet eller straffet anstå under tidsfristen för överklagande eller under den tid som överklagandeförfarandet pågår.

Artikel 82 - Överklagande av andra beslut

1. Vardera parten får överklaga följande beslut i enlighet med bevis- och förfarandereglerna:

- a) Beslut angående Domstolens jurisdiktion eller om processförutsättningar.
 - b) Beslut om bifall eller avslag på en begäran om frigivning av en person som är föremål för förundersökning eller lagföring.
 - c) Beslut av förundersökningskammaren att handla på eget initiativ med stöd av artikel 56.3.
 - d) Beslut som rör en fråga som i väsentlig mån skulle inverka på ett rättvist och snabbt rättsligt förfarande eller på utfallet av rättegången och där, enligt förundersöknings- eller rättegångskammarens mening, överklagandekammarens omedelbara avgörande av frågan påtagligt skulle främja förfarandet.
2. Ett beslut av förundersökningskammaren med stöd av artikel 57.3 d får, med överklagandekammarens tillstånd, överklagas av den berörda staten eller av åklagaren. Överklagandet skall behandlas med förtur.
 3. Ett överklagande skall inte i sig ha uppskjutande verkan, såvida inte överklagandekammaren på begäran förordnar om det med stöd av bevis- och förfarandereglerna.
 4. En rättslig företrädare för brottsoffren, den dömde eller en rättmätig ägare av egendom som har lidit skada till följd av ett beslut i enlighet med artikel 75, får överklaga beslut om gottgörelse i enlighet med bevis- och förfarandereglerna.

Artikel 83 - Förfarandet vid överklagande

1. Överklagandekammaren skall med avseende på förfarandet enligt artikel 81 och enligt denna artikel ha alla rättegångskammarens befogenheter.
2. Om överklagandekammaren finner att den rättegång som överklagandet gäller var orättvis på ett sätt som har påverkat avgörandets eller straffmätningens tillförlitlighet, eller att det avgörande eller det straff som har överklagats är påtagligt påverkat av felaktig bevisvärdering, felaktig rättstillämpning eller rättegångsfel får den
 - a) upphäva eller ändra avgörandet eller straffet, eller

- b) bestämma att en ny rättegång skall hållas inför en annan rättegångskammare. För dessa ändamål får överklagandekammaren återförvisa en sakfråga till den ursprungliga rättegångskammaren för avgörande av frågan och återrapportering till överklagandekammaren, som också själv har rätt att ta upp bevisning för att avgöra frågan. Om avgörandet eller straffet endast har överklagats av den dömda eller av åklagaren på den personens vägnar, får avgörandet eller straffet inte ändras till hans eller hennes nackdel.
3. Om överklagandekammaren vid överklagande av ett straff finner att det inte står i proportion till brottet, får den ändra straffet i enlighet med del 7.
4. Överklagandekammarens dom skall fattas av en majoritet av domarna och avkunnas offentligt. Domen skall ange de skäl på vilka den grundas. Om domarna inte är eniga, skall överklagandekammarens dom ange majoritetens och minoritetens synpunkter, men en domare får uttrycka en särskild eller avvikande mening i en rättsfråga.
5. Överklagandekammaren får meddela sin dom i frånvaro av den som dömts eller frikänts för brott.

Artikel 84 - Omprövning beträffande en fällande dom eller ett straff

1. Den som har fällts till ansvar för brott eller, efter hans eller hennes död, makar, barn, föräldrar eller en annan person som var i livet vid den tilltalades död och som har fått skriftliga instruktioner från den tilltalade att framställa en sådan begäran, eller åklagaren på den tilltalades vägnar, får hos överklagandekammaren begära omprövning beträffande den lagakraftvunna fällande domen eller straffet på följande grunder:
- a) att ny bevisning har framkommit
- i) som inte var tillgänglig vid tiden för rättegången och detta förhållande inte helt eller delvis berodde på den part som begär omprövning, och
- ii) som är av sådan betydelse att den, om den hade framlagts vid rättegången, troligen skulle ha lett till

- annan utgång i målet;
- b) att det nyligen har framkommit att avgörande bevisning som beaktades vid rättegången och på vilken den fällande domen beror, var falsk, förfalskad eller förvanskad;
- c) att en eller flera av de domare som deltog i den fällande domen eller bekräftelsen av åtalspunkterna, i det målet har gjort sig skyldig till försummelse eller tjänsteförseelse av så allvarlig art att det motiverar ifrågavarande domares entledigande med stöd av artikel 46.
2. Överklagandekammaren skall avvisa en ansökan om omprövning som den anser vara ogrundad. Om den finner att ansökan är välgrundad, får den, beroende på vad som är mest lämpligt,
- a) återinkalla den ursprungliga rättegångskammaren,
- b) inrätta en ny rättegångskammare, eller
- c) behålla domsrätten över saken för att, efter att ha hört parterna på det sätt som föreskrivs i bevis- och förfarandereglerne, avgöra om omprövning i målet skall beviljas.

Artikel 85 - Skadestånd till den som arresterats eller dömts för brott

1. Den som har utsatts för olaglig arrestering eller annat olagligt frihetsberövande skall ha verkställbar rätt till skadestånd.
2. Har en lagakraftvunnen dom varigenom någon har dömts för en brottslig gärning senare upphävts på grund av att en ny eller nyuppdagad omständighet som på ett avgörande sätt visar att domen var felaktig, skall den som undergått straff till följd av domen gottgöras enligt lag, med mindre att det visas att det helt eller delvis berott på honom eller henne att den tidigare ej kända omständigheten inte blivit uppdagad i tid.
3. I undantagsfall kan Domstolen, om den finner att avgörande omständigheter visar att ett grovt och uppenbart rättegångsfel har begåtts, skönsmässigt tillerkänna skadestånd enligt de kriterier som föreskrivs i bevis- och förfarandereglerne till den som har släppts ur fängsligt förvar efter

en lagakraftvunnen frikännande dom eller till följd av att rättegången har avslutats av detta skäl.

DEL 9 INTERNATIONELLT SAMARBETE OCH RÄTTSLIG HJÄLP

Artikel 86 - Allmän skyldighet att samarbeta

Stadgearterna skall i enlighet med bestämmelserna i denna stadga till fullo samarbeta med Domstolen i fråga om förundersökningar och lagföring av brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion.

Artikel 87 - Framställning om samarbete: allmänna bestämmelser

1. a) Domstolen skall ha befogenhet att göra framställningar till stadgearterna om samarbete. Framställningar skall översändas på diplomatisk väg eller via andra lämpliga kanaler som varje stadgepart får anvisa vid ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning. Senare ändringar av sådana anvisningar skall göras av varje stadgepart i enlighet med bevis och förfaranderegler.
- b) När det är lämpligt och utan att det skall inverka på bestämmelserna i stycke a i denna punkt, får framställningar också göras via internationella kriminalpolisorganisationen (Interpol) eller någon behörig regional organisation.
2. Framställningar om samarbete och varje handling till stöd för framställningar skall antingen vara avfattad på eller åtföljas av en översättning till ett officiellt språk i den anmodade staten eller på ett av Domstolens arbetspråk i enlighet med det val som denna stat har gjort vid ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning. Senare ändringar av detta val skall göras av stadgearterna i enlighet med bevis och förfaranderegler.
3. Den anmodade staten skall iaktta sekretess beträffande en framställning om samarbete och varje handling till stöd för denna, utom i den omfattning som offentlighet är nödvändig för att verkställa framställ-

ningen.

4. Beträffande varje framställning om biträde gjord i enlighet med denna del får Domstolen vidta sådana åtgärder - däribland åtgärder med avseende på skydd av uppgifter - som är nödvändiga för att trygga brottsoffrens, de möjliga vittnenas och deras anhörigas säkerhet eller fysiska eller psykiska välbefinnande. Domstolen får begära att varje uppgift som har tillhandahållits i enlighet med denna del överlämnas och behandlas på ett sådant sätt att brottsoffrens, de möjliga vittnenas och deras familjers säkerhet och fysiska eller psykiska välbefinnande skyddas.
5. a) Domstolen får uppmana en stat som inte är part i denna stadga att lämna biträde enligt denna del med stöd av en tillfällig uppgörelse, en överenskommelse med en sådan stat eller på någon annan lämplig grund.
- b) Om en stat som inte är part i denna stadga och som har ingått en tillfällig uppgörelse eller en överenskommelse med Domstolen, inte ger det bistånd som begärts i enlighet med en sådan uppgörelse eller överenskommelse, får Domstolen underrätta partsförsamlingen eller säkerhetsrådet i fråga om ärenden som hänskjutits till Domstolen av säkerhetsrådet.
6. Domstolen får begära uppgifter och handlingar av mellanstatliga organisationer. Domstolen kan också begära andra former av samarbete och biträde som kan avtalas med en sådan organisation och som faller inom ramen för dess behörighet eller mandat.
7. Om en stadgepart i strid med bestämmelserna i denna stadga inte tillmötesgår en framställning från Domstolen om samarbete och därvid hindrar Domstolen från att fullgöra sina uppgifter och befogenheter enligt stadgan, får Domstolen fastställa detta och hänskjuta frågan till partsförsamlingen eller säkerhetsrådet, om det är rådet som har hänskjutit saken till Domstolen.

Artikel 88 - Tillgång till förfaranden i nationell lag
Stadgearterna skall säkerställa att det i deras

nationella lag finns förfaranden tillgängliga som kan tillämpas för att genomföra alla de former av samarbete som avses i denna del.

Artikel 89 - Överlämnande av personer till Domstolen

1. Domstolen kan översända en framställning om anhållande och överlämnande av en person tillsammans med de handlingar till stöd för framställningen som avses i artikel 91 till varje stat inom vars territorium personen i fråga kan påträffas och begära att den staten samarbetar i fråga om anhållande och överlämnande av personen. Stadgeparterna skall i enlighet med bestämmelserna i denna del och med förfarandet i sin nationella lag bifalla framställningar om anhållande och överlämnande.

2. Om den som begärts överlämnad framställer en invändning till en nationell domstol med stöd av principen om negativ rättskraft (*ne bis in idem*) enligt artikel 20, skall den anmodade staten omedelbart samråda med Domstolen för att fastställa om en prövning av betydelse har skett beträffande frågan om processförutsättningar. Om målet kan tas upp till prövning, skall den anmodade staten verkställa framställningen. Om frågan om processförutsättningar är anhängig, får den anmodade staten uppskjuta verkställandet av begäran att överlämna personen till dess att Domstolen har avgjort frågan om processförutsättningar.

3. a) En stadgepart skall i enlighet med sin nationella processlag medge transitering genom sitt territorium av personer som överlämnas till Domstolen av en annan stat, utom i de fall transitering genom staten i fråga skulle hindra eller fördröja överlämnandet.

b) En begäran om transitering från Domstolens sida skall göras i enlighet med bestämmelserna i artikel 87. Begäran om transitering skall innehålla

- i) signalement på den som skall transporteras,
- ii) en kortfattad redogörelse för omständigheterna i fallet och dessas rättsliga rubricering, och

iii) häktningsbeslutet och begäran om överlämnande.

c) Den som skall transporteras skall hållas i fängsligt förvar under transiteringsperioden.

d) Tillstånd fordras inte vid flygtransport om ingen landning planeras inom transiteringsstatens territorium.

e) Om en oplanerad landning äger rum inom transiteringsstatens territorium, får den staten begära att Domstolen gör en framställning om transitering i enlighet med bestämmelserna i stycke b i denna punkt. Transiteringsstaten skall hålla den som transporteras i fängsligt förvar till dess att begäran om transitering har mottagits och transiteringen genomförts, under förutsättning att frihetsberövande i det syfte som avses i detta stycke inte överskrider 96 timmar räknat från den oplanerade landningen, såvida inte framställningen har mottagits inom denna tidsrymd.

4. Om den eftersökte är föremål för lagföring eller avtjänar ett straff i den anmodade staten för ett annat brott än det för vilket överlämnande till Domstolen söks, skall den anmodade staten, sedan den har beslutat att bifalla framställningen, samråda med Domstolen.

Artikel 90 - Konkurrerande framställningar

1. Om en stadgepart mottar en framställning från Domstolen att överlämna en person i enlighet med artikel 89, skall den, om den också mottar en framställning från en annan stat att utlämna samma person för samma gärning, som utgör grunden för det brott för vilket Domstolen begär att personen överlämnas, underrätta Domstolen och den begärande staten om detta förhållande.

2. När den begärande staten är en stadgepart, skall den anmodade staten ge företräde åt Domstolens begäran,

a) om Domstolen i enlighet med artiklarna 18 eller 19 har avgjort att processförutsättningar föreligger i den sak för vilken överlämnande begärs och att avgörandet beaktat den förundersök-

- ning eller lagföring som genomförts av den begärande staten med avseende på dess begäran om utlämning, eller
- b) om Domstolen fattar det avgörande som avses i stycke a i denna punkt till följd av den begärande statens under rättelse i enlighet med punkt 1.
3. Om ett avgörande i enlighet med punkt 2 a inte har fattats, får den anmodade staten, om den så önskar, i avvaktan på Domstolens avgörande enligt punkt 2 b ovan, behandla framställningen om utlämning från den begärande staten, men skall inte utlämna personen förrän Domstolen har avgjort att processförutsättningar saknas. Domstolen skall behandla ärendet med förtur.
4. Om den begärande staten inte är stadgepart i denna stadga, skall den anmodade staten, om den inte är bunden av ett internationellt åtagande att utlämna den eftersökte till den begärande staten, ge förtur åt Domstolens begäran om överlämnande, om Domstolen har avgjort att processförutsättningar föreligger.
5. Om Domstolen inte har avgjort att processförutsättningar föreligger i ett fall som avses i punkt 4 ovan, får den anmodade staten efter eget gottfinnande behandla framställningen om utlämning från den begärande staten.
6. I de fall där punkt 4 gäller, utom i de fall den anmodade staten är bunden av ett internationellt åtagande att utlämna den eftersökte till en begärande stat som inte är part i denna stadga, skall den anmodade staten avgöra om den skall överlämna personen till Domstolen eller utlämna personen till den begärande staten. Vid sitt avgörande skall den anmodade staten beakta alla omständigheter av betydelse, däribland, men inte uteslutande,
- a) datum för de olika framställningarna,
- b) den begärande statens intressen, däribland i tillämpliga fall om brottet har begåtts inom dess territorium, samt brottsoffrens och den eftersöktes nationalitet, och
- c) möjligheten till efterföljande överlämnande mellan Domstolen och den begärande staten.
7. Om en stadgepart mottar en begäran från Domstolen att överlämna en person och även mottar en begäran från en stat att utlämna samma person för en annan gärning än den som utgör det brott för vilket Domstolen begär personens överlämnande,
- a) skall den anmodade staten, om den inte är bunden av ett internationellt åtagande att utlämna den eftersökte till den begärande staten, ge förtur åt Domstolens begäran;
- b) skall den anmodade staten, om den är bunden av ett internationellt åtagande att utlämna den eftersökte till den begärande staten, avgöra om den skall överlämna personen till Domstolen eller utlämna personen till den begärande staten. Vid sitt avgörande skall den anmodade staten beakta alla omständigheter av betydelse, däribland, men inte uteslutande, de som anges i punkt 6 ovan, dock särskilt gärningarnas inbördes natur och svårhetsgrad.
8. I de fall Domstolen som svar på en under rättelse i enlighet med denna artikel har avgjort att processförutsättningar saknas och framställningen om utlämning till den begärande staten därefter avslås, skall den anmodade staten underrätta Domstolen om sitt avgörande.

Artikel 91 - Innehållet i en framställning om anhållande och överlämnande

1. En framställning om anhållande och överlämnande skall vara skriftlig. I brådskande fall får den göras på varje sätt som möjliggör översändande av ett skriftligt meddelande, förutsatt att den bekräftas på det sätt som avses i artikel 87.1 a.
2. En framställning om anhållande och överlämnande av en person för vilken ett häkttningsbeslut har meddelats av förundersökningskammaren med stöd av artikel 58 skall innehålla eller stödjas av följande:
- a) Ett tillräckligt noggrant signalement på den som begärts överlämnad för att möjliggöra identifiering och uppgifter om personens troliga uppehållsort.
- b) En kopia av häkttningsbeslutet.

- c) Sådana handlingar, redogörelser eller uppgifter som kan behövas för att uppfylla villkoren för överlämnande i den anmodade staten med förbehåll för att dessa villkor inte bör vara mer betungande än villkoren för en framställning om utlämning i enlighet med fördrag eller överenskommelser som gäller mellan den anmodade staten och andra stater, utan bör om möjligt vara mindre betungande med hänsyn till Domstolens särskilda beskaffenhet.
3. I fråga om en framställning om anhållande och överlämnande av en tidigare dömd person skall framställningen innehålla eller stödjas av följande:
- En kopia av varje häkttningsbeslutet rörande den som begärs överlämnad.
 - En kopia av den fällande domen.
 - Uppgifter som styrker att den eftersökta är samma person som den fällande domen avser.
 - Om den eftersökta har ådömts ett straff, uppgifter om straffet, och, om straffet är fängelsestraff, uppgift om avtjänad tid och återstående strafftid.
4. På Domstolens begäran skall en stadgepart samråda med Domstolen, antingen i allmänhet eller om ett visst ärende, angående villkor enligt stadgepartens lag som kan gälla i enlighet med punkt 2 c i denna artikel. Vid samrådet skall stadgeparten upplysa Domstolen om de särskilda villkoren i sin nationella lag.

Artikel 92 - Provisoriskt anhållande

- I brådskande fall får Domstolen begära provisoriskt anhållande av den eftersökta i avvaktan på att framställningen om överlämnande och de övriga handlingar som anges i artikel 91 till stöd härför överlämnas.
- Framställningen om provisoriskt anhållande skall göras på ett sätt som möjliggör överföring av ett skriftligt meddelande och skall innehålla följande:
 - Uppgifter som beskriver den eftersökta, tillräckliga för att identifiera denne och uppgifter om personens troliga uppehållsort.
 - En kortfattad redogörelse för de brott

för vilka personen begärs provisoriskt anhållen och för de omständigheter vari dessa brott påstås bestå, innefattande, när det är möjligt, tid och plats för brottet.

- Uppgift om det finns ett häkttningsbeslut eller en fällande dom mot den eftersökta.
 - En förklaring att en framställning om överlämnande av den eftersökta kommer att lämnas.
- Den som är provisoriskt anhållen får frigges om den anmodade staten inte har mottagit en framställning om överlämnande med sådana handlingar till stöd för denna som anges i artikel 91 inom de tidsgränser som anges i bevis och förfaranderegler. Personen får dock medge att bli överlämnad före utgången av denna tid, om detta medges i den anmodade statens lag. I så fall skall den anmodade staten vidta åtgärder för att överlämna personen till Domstolen så snart som möjligt.
 - Den omständigheten att den eftersökta har frigetts med stöd av punkt 3 skall inte hindra ett senare anhållande och överlämnande om framställningen om överlämnande med övriga handlingar till stöd för denna överlämnas senare.

Artikel 93 - Andra former av samarbete

- Stadgeparterna skall i överensstämmelse med bestämmelserna i denna del och i enlighet med förfaranden i nationell rätt efterkomma Domstolens framställningar om att lämna bistånd i samband med förundersökning eller lagföring:
 - Identifiering och efterforskning av personer eller egendom.
 - Bevisupptagning, däribland vittnesmål under ed, och framtagande av bevis, däribland expertutlåtanden och rapporter som är nödvändiga för Domstolen.
 - Förhör med personer som är föremål för förundersökning eller lagföring.
 - Delgivning av handlingar, innefattande rättsliga handlingar.
 - Underlättande för personer att frivilligt inställa sig som vittnen eller sakkunni-

- ga inför Domstolen.
- f) Tillfälligt överförande av personer i enlighet med bestämmelserna i punkt 7 i denna artikel.
 - g) Undersökning av platser och lokaler, innefattande öppnande och undersökning av gravplatser.
 - h) Husrannsakan och beslag.
 - i) Tillhandahållande av uppteckningar och handlingar, däribland officiella protokoll och handlingar.
 - j) Skydd av brottsoffer och vittnen och säkerställande av bevisning.
 - k) Identifiering, uppspårande och säkrande eller omhändertagande av utbyte, egendom och tillgångar samt hjälpmedel vid brott i syfte att möjliggöra ett senare förverkande, utan intrång på en rättmätig tredje mans rättigheter.
 - l) Varje annan form av bistånd inte är förbjuden i den anmodade statens lag för att främja förundersökning och lagföring av brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion.
2. Domstolen skall ha befogenhet att till ett vittne eller en sakkunnig som inställer sig inför Domstolen avge en försäkran att han eller hon inte skall lagföras, fängslas eller underkastas någon inskränkning av sin personliga frihet av Domstolen för någon gärning eller underlåtelse som har inträffat före personens avresa från den anmodade staten.
 3. Om lämnande av en viss form av bistånd som anges i en framställning som överlämnats med stöd av punkt 1 är förbjuden i den anmodade staten på grund av en befintlig grundläggande rättslig princip med allmän tillämplighet, skall den anmodade staten ofördröjligen samråda med Domstolen för att söka uppnå en lösning av frågan. Härvid skall beaktas om bistånd kan ges på annat sätt eller med förbehåll. Om frågan inte kan lösas genom samråd, skall Domstolen ändra sin framställning på erforderligt sätt.
 4. En stadgepart får i enlighet med artikel 72 helt eller delvis avslå en framställning om bistånd endast om begäran avser framtagande av handlingar eller utlämnande av bevis som berör dess nationella säkerhet.
 5. Innan en framställning om sådant bistånd som avses i punkt 1 l avslås skall den anmodade staten pröva om hjälpen kan ges på särskilda villkor eller lämnas vid en senare tidpunkt eller på ett annat sätt, under förutsättning att Domstolen eller åklagaren, om de godtar att få hjälpen på vissa villkor, följer dem.
 6. Om en anmodad stadgepart avslår en framställning om bistånd, skall den ofördröjligen underrätta Domstolen eller åklagaren om anledningen till detta.
 7. a) Domstolen kan begära tillfälligt överförande av en frihetsberövad person för identifiering, för att uppta ett vittnesmål eller för annat bistånd. Personen får överföras om följande villkor är uppfyllda:
 - i) Att personen i medvetande om vad saken gäller och av fri vilja går med på överförandet.
 - ii) Att den anmodade staten samtycker till överförandet på de villkor som staten och Domstolen kan bestämma.
 - b) Den som överförs skall hållas i fängsligt förvar. När syftet med överförandet har uppfyllts skall Domstolen ofördröjligen återsända personen till den anmodade staten.
 8. a) Domstolen skall säkerställa sekretess för handlingar och uppgifter med undantag för vad som krävs för den förundersökning och lagföring som angivits i framställningen.
 - b) Den anmodade staten får när så är nödvändigt överföra handlingar eller uppgifter till åklagaren med förbehåll för sekretess. Åklagaren får då endast använda dem för att få fram ny bevisning.
 - c) Den anmodade staten får därefter på eget initiativ eller på begäran av åklagaren ge sitt samtycke till att innehållet i sådana handlingar eller uppgifter lämnas ut. Dessa får då användas som bevisning i enlighet med bestämmelserna i del 5 och 6 och i enlighet med bevis och förfaranderegler.
 9. a) i) Om en stadgepart mottar konkurrerande framställningar om annat än överlämnande eller utlämning från Domstolen

och från en annan stat med stöd av ett internationellt åtagande, skall parten eftersträva att i samråd med Domstolen och den andra staten tillmötesgå båda framställningarna, om så är nödvändigt genom att uppskjuta eller ställa villkor för endera

- ii) Om detta inte är möjligt, skall frågan om konkurrerande framställningar lösas i överensstämmelse med de principer som fastställs i artikel 90.
 - b) Om emellertid Domstolens framställning avser uppgifter, egendom eller personer som är underställda en tredje stats kontroll eller en mellanfolklig organisation i kraft av en internationell överenskommelse, skall den anmodade staten meddela Domstolen detta och Domstolen skall då rikta sin framställning till den tredje staten eller den mellanfolkliga organisationen.
10. a) Domstolen får på begäran samarbeta med och bistå en stadgepart som genomför en förundersökning eller en lagföring avseende gärningar som utgör ett brott som omfattas av Domstolens jurisdiktion eller som utgör ett allvarligt brott enligt lagen i den begärande staten.
- b) i) Det bistånd som avses i stycke a skall bland annat innefatta följande:
 - a. Översändande av redogörelser, handlingar eller andra former av bevis som upptagits under en förundersökning eller en rättegång vid Domstolen, och
 - b. förhör med personer som häktats efter beslut av Domstolen.
 - ii) För det bistånd som avses i stycke b i a. ovan skall gälla att,
 - a. om handlingarna eller andra bevis har upptagits med bistånd av en stat, krävs den statens medgivande för översändandet, och
 - b. om redogörelserna, handlingarna eller andra bevis har lämnats av ett vittne eller en sakkunnig, gäller bestämmelserna i artikel 68 för översändandet.
 - c) Domstolen får på de villkor som anges i denna punkt bifalla en framställning om bistånd i enlighet med denna

punkt från en stat som inte är part i denna stadga.

Artikel 94 - Uppskov med att verkställa en framställning på grund av pågående förundersökning eller lagföring

1. Om ett omedelbart verkställande av en framställning skulle störa en pågående förundersökning eller lagföring i ett annat ärende än det som framställningen gäller, får den anmodade staten uppskjuta verkställandet av framställningen under en tid som skall avtalas med Domstolen. Uppskovet skall dock inte vara längre än vad som erfordras för att fullfölja förundersökningen eller lagföringen i den anmodade staten. Innan ett beslut om uppskov fattas, skall den anmodade staten överväga om bistånd kan lämnas omedelbart på vissa villkor.
2. Om ett beslut om uppskov fattas i enlighet med punkt 1, får åklagaren dock begära att åtgärder vidtas för att säkerställa bevis i enlighet med artikel 93.1 j.

Artikel 95 - Uppskov med verkställande av en framställning på grund av en invändning om bristande processförsättningar

Om Domstolen är i färd med att pröva en invändning om bristande processförsättningar i enlighet med artikel 18 eller 19, får den anmodade staten skjuta upp verkställandet av en framställning enligt denna del i avvaktan på Domstolens avgörande, såvida Domstolen inte särskilt har beslutat att klagen får fortsätta att ta upp sådan bevisning i enlighet med artiklarna 18 eller 19.

Artikel 96 - Vad en framställning om andra former av bistånd enligt artikel 93 skall innehålla

1. En framställning om andra former av bistånd enligt artikel 93 skall göras skriftligen. I brådskande fall får en framställning göras på varje sätt som möjliggör översändande av ett skriftligt meddelande, förutsatt att den bekräftas på det sätt som avses i artikel 87.1 a.
2. En framställning skall innehålla eller stödjas av följande uppgifter:
 - a) En kortfattad redogörelse för syftet med framställningen och det bistånd

som begärs med angivande av den rättsliga grunden och skälen för framställningen.

- b) Så mycket detaljuppgifter som möjligt om den person eller den plats som måste lokaliseras eller identifieras för att begärt bistånd skall kunna lämnas.
 - c) En kortfattad redogörelse för de huvudsakliga omständigheter som föranleder framställningen.
 - d) Skälen och närmare anvisningar för något förfarande eller villkor som skall följas.
 - e) De uppgifter som kan krävas enligt den anmodade statens lag för att verkställa framställningen.
 - f) Övriga uppgifter av betydelse för att kunna lämna det begärda biståndet.
3. När en stadgepart har mottagit en framställning från Domstolen, skall den samråda med Domstolen, antingen i allmänhet eller om ett visst ärende, angående villkor enligt stadgepartens lag som kan gälla i enlighet med punkt 2 e. Härvid skall stadgeparten upplysa Domstolen om de särskilda villkoren i sin nationella lag.
4. Bestämmelserna i denna artikel skall i tillämpliga delar också gälla för en framställning om bistånd som gjorts till Domstolen.

Artikel 97 - Samråd

När en stadgepart mottar en framställning enligt denna del och därvid identifierar problem som skulle kunna försvåra eller förhindra att den verkställs, skall den utan dröjsmål samråda med Domstolen för att finna en lösning. Problemen kan bland annat innefatta följande:

- a) Otillräckliga uppgifter för att verkställa framställningen.
- b) I fall av en framställning om överlämnande, den omständigheten att den eftersökte trots alla ansträngningar inte kan påträffas eller att en utredning visar att personen i den anmodade staten klart och tydligt inte är samma person som avses i häktningsbeslutet.
- c) Den omständigheten att verkställande av framställningen i dess förevarande form skulle kräva att den anmodade staten bryter mot ett befintligt fördragstagande

gentemot en annan stat.

Artikel 98 - Samarbete i fråga om hävande av immunitet och samtycke till överlämnande

1. Domstolen får inte göra en framställning om överlämnande eller om bistånd som skulle ålägga den anmodade staten att handla i strid med sina folkrättsliga åtaganden avseende den statsimmunitet eller den diplomatiska immunitet som tillkommer en person eller egendom som tillhör en tredje stat, om Domstolen inte först kan erhålla denna tredje stats medverkan för att häva immuniteten.
2. Domstolen får inte göra en framställning om överlämnande som skulle ålägga den anmodade staten att handla i strid med sina åtaganden i enlighet med internationella överenskommelser enligt vilka en sändande stats samtycke krävs för att överlämna en person från den staten till Domstolen, om Domstolen inte först kan erhålla den sökande statens medverkan att ge sitt samtycke till överlämnandet.

Artikel 99 - Verkställande av framställningar i enlighet med artiklarna 93 och 96

1. Framställningar om bistånd skall verkställas i enlighet med det tillämpliga förfarandet enligt den anmodade statens lag och, såvida det inte är förbjudet i denna stats lag, på det sätt som anges i framställningen, varvid det förfarande som anges i framställningen skall följas och de personer som där anges skall tillåtas att närvara vid eller medverka i verkställandeförfarandet.
2. Om framställningen brådskar, skall de handlingar eller den bevisning som iordningställts som svar sändas skyndsamt på Domstolens begäran.
3. Svar från den anmodade staten skall över-sändas i ursprunglig språkversion och form.
4. Utan att det skall inverka på tillämpningen av andra artiklar i denna del, får åklagaren, om det är nödvändigt för att framgångsrikt kunna verkställa en framställning som kan verkställas utan tvångsåtgärder, vilket särskilt innefattar förhör med eller upptagande av bevisning från

en person som frivilligt medverkar, även när detta sker utan att den anmodade stadgepartens myndigheter är närvarande, om det är av avgörande betydelse för att framställningen skall kunna verkställas, och en undersökning av en offentlig lokal eller en annan offentlig plats utan att denna förändras, verkställa en sådan framställning direkt på en stats territorium enligt följande:

- a) Om den anmodade stadgeparten är en stat inom vars territorium brottet påstås ha förövats och det har avgjorts att processförutsättningar föreligger i enlighet med artikel 18 eller 19, får åklagaren direkt verkställa framställningen sedan allt samråd som är möjligt har skett med den anmodade stadgeparten.
 - b) I andra fall får åklagaren verkställa en sådan begäran efter samråd med den anmodade stadgeparten och med förbehåll för alla skäliga villkor och invändningar som rests av stadgeparten i fråga. Om den anmodade stadgeparten uppmärksammar svårigheter med att verkställa en framställning enligt detta stycke, skall den ofördröjligen samråda med Domstolen för att lösa frågan.
5. De bestämmelser som tillåter att en person hörs av Domstolen med stöd av artikel 72 får åberopa de inskränkningar som är avsedda att förebygga att hemliga uppgifter avslöjas som har samband med nationellt försvar eller säkerhet skall också gälla vid verkställandet av framställningar om bistånd enligt denna artikel.

Artikel 100 - Kostnader

1. Den anmodade staten skall bära de ordinarie kostnaderna för att verkställa framställningar inom sitt territorium utom följande kostnader, om skall bäras av Domstolen:
 - a) Kostnader för vittnens och sakkunnigas resor och säkerhet och för överförande av frihetsberövade i enlighet med artikel 93.
 - b) Kostnader för översättning, tolkning och utskrifter.
 - c) Resor och traktamenten för domarna,

åklagaren, den biträdande åklagaren, registratorn, den biträdande registratorn och tjänstemännen i Domstolens organ.

- d) Kostnader för sakkunnigutlåtanden eller -rapporter som begärts av Domstolen.
 - e) Kostnader för transport av en person som överlämnats till Domstolen av en förvarsstat.
 - f) Efter samråd, alla extraordinära kostnader som sammanhänger med verkställandet av en framställning.
2. Bestämmelserna i punkt 1 skall på lämpligt sätt tillämpas på framställningar från stadgeparter till Domstolen. I sådana fall skall Domstolen bära de ordinarie kostnaderna för verkställandet.

Artikel 101 - Specialitetsprincipen

1. Den som har överlämnats till Domstolen med stöd av denna stadga skall inte lagföras, straffas eller hållas i fängsligt förvar för någon annan gärning begången före överlämnandet än den eller de gärningar som utgör grunden för de brott för vilka personen har överlämnats.
2. Domstolen får av den stat som har överlämnat personen begära dispens från kraven i punkt 1 i denna artikel och, om så erfordras, skall Domstolen lämna ytterligare uppgifter i enlighet med artikel 91. Stadgeparterna skall ha befogenhet att bevilja Domstolen sådan dispens och bör sträva efter att göra det.

Artikel 102 - Användning av begrepp

I denna stadga används följande begrepp:

- a) *överlämnande* betyder att en stat överlämnar en person till Domstolen i enlighet med denna stadga,
- b) *utlämning* betyder att en stat utlämnar en person till en annan stat med stöd av fördrag, konventioner eller nationell lagstiftning.

DEL 10 VERKSTÄLLIGHET

Artikel 103 - Staters roll i verkställande av fängelsestraff

1. a) En fängelsedom skall avtjänas i en stat

som utses av Domstolen från en förteckning över stater som har meddelat Domstolen att de är villiga att ta emot dömda personer.

- b) När en stat förklarar sig villig att ta emot dömda personer får den ställa villkor för detta vilka skall godkännas av Domstolen och vara förenliga med bestämmelserna i denna del.
 - c) En stat som utsetts av Domstolen i ett bestämt fall skall omedelbart meddela om den godtar Domstolens val.
2. a) Verkställighetsstaten skall underrätta Domstolen om eventuella omständigheter, däribland tillämpning av villkor som avtalats i enlighet med punkt 1 i denna artikel, som i sak kan inverka på villkoren eller tiden för fängelsevistelsen. Domstolen skall senast 45 dagar i förväg underrättas om förekomsten av några kända eller förutsedda omständigheter av detta slag. Under denna tid skall verkställighetsstaten inte vidta några åtgärder som kan inverka menligt på dess åtaganden enligt artikel 110.
 - b) Om Domstolen inte kan godta de omständigheter som avses i a, skall den meddela verkställighetsstaten och handla i enlighet med artikel 104.1.
 3. När Domstolen utövar sin befogenhet att utse en verkställighetsstat i enlighet med punkt 1, skall den beakta följande:
 - a) Principen att stadgearterna skall dela ansvaret att verkställa fängelsedomar i enlighet med de principer om rättvis fördelning som finns i bevis- och förfarandereglerna.
 - b) Att en allmänt godtagen standard för behandling av intagna enligt internationella fördrag tillämpas.
 - c) Den dömdes synpunkter.
 - d) Den dömdes nationalitet.
 - e) Sådana andra omständigheter med avseende på brottet, den dömden eller det faktiska verkställandet av straffet som kan vara lämpliga vid utseende av verkställighetsstaten.
 4. Om ingen stat har utsetts i enlighet med punkt 1, skall fängelsestraffet avtjänas i en kriminalvårdsanstalt som tillhandahålls av värdstaten i enlighet med de villkor

som anges i den högkvartersöverenskommelse som avses i artikel 3.2. I så fall skall kostnaderna för verkställandet av ett fängelsestraff bäras av Domstolen.

Artikel 104 - Ändring av verkställighetsstat

1. Domstolen får när som helst besluta att överföra en dömd person till en kriminalvårdsanstalt i en annan stat.
2. En dömd person får när som helst ansöka hos Domstolen om att bli överförd från verkställighetsstaten.

Artikel 105 - Verkställighet av straff

1. Med beaktande av sådana villkor som en stat kan ha ställt med stöd av artikel 103.1 b skall fängelsestraffet vara bindande för stadgearterna, vilka inte i något fall får ändra det.
2. Domstolen ensam skall ha rätt att pröva ett överklagande eller en ansökan om omprövning.

Verkställighetsstaten skall inte hindra en dömd person från att göra en sådan framställning.

Artikel 106 - Överinseende av straffverkställighet och fängelseförhållanden

1. Verkställigheten av en fängelsedom skall stå under Domstolens överinseende och vara förenlig med en allmänt godtagen standard för behandling av intagna enligt internationella fördrag.
2. Fängelseförhållandena skall bestämmas av verkställighetsstatens lagar och vara förenliga med en allmänt godtagen standard för behandling av intagna enligt internationella fördrag. Dessa förhållanden skall inte i något fall vara bättre eller sämre än de som står till buds för intagna som fällts för likvärdiga brott i verkställighetsstaten.
3. Kommunikationerna mellan en intagen och Domstolen skall inte hindras och kunna ske förtroligt.

Artikel 107 - Överförande av personer efter avtjänat straff

1. Efter avtjänat straff kan en person som inte är medborgare i verkställighetsstaten

- i enlighet med dennas lag överförs till en stat som är skyldig att ta emot honom eller henne eller till en annan stat som är villig att ta emot honom eller henne varvid den personens önskemål skall beaktas, såvida inte verkställighetsstaten tillåter personen att stanna inom sitt territorium.
2. Om ingen stat bestrider kostnaderna för överförandet till en annan stat i enlighet med punkt 1, skall de bäras av Domstolen.
 3. Under iakttagande av bestämmelserna i artikel 108 får verkställighetsstaten också i enlighet med sin nationella lag utlämna eller på annat sätt överlämna personen till den stat som begärt hans utlämning eller överlämnande personen till den stat som har begärt hans eller hennes utlämning eller överlämnande för lagföring eller verkställande av straff.

Artikel 108 - Inskränkning i fråga om lagföring och bestraffning för andra brott

1. En dömd person som befinner sig i fängsligt förvar i verkställighetsstaten skall inte lagföras, bestraffas eller utlämnas till tredje stat för en gärning som ägt rum före överlämnandet till verkställighetsstaten, såvida inte lagföringen, bestraffningen eller utlämningen har godkänts av Domstolen på begäran av verkställighetsstaten.
2. Domstolen skall avgöra frågan efter att ha hört den dömdes synpunkter.
3. Punkt 1 i denna artikel skall upphöra att gälla om den dömda frivilligt stannar kvar mer än 30 dagar inom verkställighetsstatens territorium efter att ha avtjänat hela det straff som bestämts av Domstolen eller återvänder till staten efter att ha lämnat den.

Artikel 109 - Verkställighet av bötesstraff och förverkande av egendom

1. Stadgearter skall ge verkan åt bötesstraff och förverkande av egendom som beslutats av Domstolen i enlighet med del 7 utan att det skall inkräkta på de rättigheter som tillkommer en rättmätig tredje man och i enlighet med det rättsliga förfarandet i deras nationella lagstiftning.

2. Om en stadgepart inte kan verkställa ett förverkandebeslut, skall den vidta åtgärder för att återvinna värdet av utbyte av brott, egendom eller tillgångar som Domstolen har förklarat förverkade utan att detta skall inverka på de rättigheter som tillkommer en rättmätig tredje man.
3. Egendom, intäkter från avyttring av fast egendom och, där så är tillämpligt, avyttring av annan egendom som en stadgepart har erhållit vid verkställande av en dom av Domstolen skall överföras till denna.

Artikel 110 - Domstolens prövning av strafflindring

1. Verkställighetsstaten skall inte frige en intagen innan det straff som Domstolen bestämt har avtjänats.
2. Domstolen ensam skall ha rätt att bestämma om strafflindring och skall avgöra frågan efter att hört den intagne.
3. När den intagne har avtjänat två tredjedelar av straffet, eller 25 år i fråga om ett livstidsstraff, skall Domstolen ompröva straffet för att bestämma om det skall lindras. Omprövningen skall inte göras dessförinnan.
4. I sin omprövning i enlighet med punkt 3 i denna artikel får Domstolen lindra straffet om den finner att en eller flera av följande förhållanden föreligger:
 - a) Att den intagne tidigt och fortlöpande varit villig att samarbeta med Domstolen under förundersökningen och lagföringen.
 - b) Att den intagne frivilligt har bidragit till att möjliggöra verkställande av domar och domstolsbeslut i andra mål och särskilt att han eller hon har bidragit till att lokalisera tillgångar som är föremål för ådömande av böter, förverkande eller gottgörelse som kan användas till förmån för brottsoffer.
 - c) Andra förhållanden som innebär en klar och väsentlig förändring av omständigheterna vilken är tillräcklig för att berättiga strafflindring i enlighet med bestämmelserna i bevis och förfaranderegler.
5. Om Domstolen vid sin första prövning enligt punkt 3 i denna artikel finner att

det saknas skäl för lindring av straffet, skall den därefter pröva frågan om strafflindring med de mellanrum och med tillämpning av de kriterier som föreskrivs i bevis- och förfarandereglerna.

Artikel 111 - Rymning

Om en dömd avviker från fängelset och flyr från verkställighetsstaten, får denna stat efter samråd med Domstolen begära att personen överlämnas från den stat i vilken personen påträffas i överensstämmelse med gällande bilaterala eller multilaterala avtal eller hemställa att Domstolen begär att personen överlämnas i enlighet med del 9. Domstolen får bestämma att personen överförs till den stat i vilken han eller hon avtjänade straffet eller till en annan stat som Domstolen utser.

DEL 11 STADGEPARTSFÖRSAMLINGEN

Artikel 112 - Stadgeparts församlingen

1. Härmed upprättas en församling av parterna i denna stadga. Varje stadgepart skall ha ett ombud i församlingen som får åtföljas av ställföreträdare och rådgivare. Övriga stater som har undertecknat denna stadga eller slutakten får delta som observatörer i församlingen.

2. Församlingen skall

- a) behandla och, om lämpligt, anta rekommendationer från den förberedande kommissionen,
- b) utöva tillsyn över presidiet, åklagaren och registratören i förvaltningen av Domstolen,
- c) behandla rapporter från och verksamheten i den byrå som upprättas med stöd av punkt 3 i denna artikel och vidta de åtgärder som föranleds därav,
- d) behandla och fastställa Domstolens budget,
- e) besluta om ändring av antalet domare i enlighet med artikel 36,
- f) behandla frågor om bristande samarbete enligt artikel 87.5 och 87.7,
- g) fullgöra andra uppgifter som är förenliga med denna stadga och bevis- och förfarandereglerna.

3. a) Församlingen skall ha en byrå vari skall

ingå en ordförande, två vice ordförande och 18 ledamöter valda av församlingen på tre år.

b) Byrån skall vara representativ, varvid hänsyn särskilt skall tas till en skälig geografisk fördelning och en adekvat representation av världens huvudrätts-system.

c) Byrån skall sammanträda så ofta det är nödvändigt, dock minst en gång om året. Den skall biträda församlingen vid dess fullgörande av sina åligganden.

4. Församlingen får upprätta sådana underorgan som kan vara nödvändiga, däribland en oberoende kontrollmekanism för inspektion, utvärdering och undersökning av Domstolen så att den administreras så effektivt och ekonomiskt som möjligt.

5. Domstolens president, åklagaren och registratören eller deras företrädare får på lämpligt sätt delta i församlingens och byråns möten.

6. Församlingen skall sammanträda vid Domstolens säte eller i Förenta nationernas högkvarter en gång om året och skall, om det motiveras av omständigheterna, hålla extrasessioner. Om inte annat anges i denna stadga, skall extrasessioner sammankallas av byrån på dess eget initiativ eller på begäran av en tredjedel av stadgeparterna.

7. Varje stadgepart skall ha en röst. Församlingen och byrån skall göra sitt yttersta för att uppnå enhälliga beslut. Om enighet inte kan uppnås och om inte annat föreskrivs i denna stadga,

a) skall beslut i sakfrågor godkännas med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande parter, varvid en absolut majoritet av parterna skall fordras för beslutsförhet vid omröstningar,

b) skall beslut i procedurfrågor fattas med enkel majoritet av närvarande och röstande parter.

8. En stadgepart som inte har betalt sitt ekonomiska bidrag för att bestrida Domstolens kostnader skall inte ha rösträtt i församlingen och byrån om det resterande skuldbeloppet är lika med eller högre än

det bidrag stadgeparten varit skyldig att erlägga för de föregående två hela åren. Församlingen får dock tillåta en sådan part att rösta i församlingen och i byrån om den har förvissat sig om att underlåtenheten att betala beror på förhållanden över vilka parten saknar kontroll.

9. Församlingen skall anta sin egen arbetsordning.
10. Församlingens officiella språk och arbetspråk skall vara desamma som Förenta nationernas generalförsamlings språk.

DEL 12 FINANSIERING

Artikel 113 - Regler för den ekonomiska förvaltningen

Där det inte uttryckligen föreskrivs annat, skall denna stadga och de regler och föreskrifter för den ekonomiska förvaltningen som antas av stadgeparts församlingen gälla för alla ekonomiska frågor som berör Domstolen och möten med församlingen, inklusive dess byrå och underorgan.

Artikel 114 - Täckning av kostnader

Domstolens och stadgeparts församlingens kostnader, däri inbegripet byråns och underorganens kostnader, skall betalas med Domstolens medel.

Artikel 115 - Domstolens och stadgeparts församlingens tillgångar

Domstolens och stadgeparts församlingens kostnader, däri inbegripet byråns och underorganens kostnader, enligt den budget som har fastställts av församlingen skall täckas från följande källor:

- a) Uttaxerade bidrag från stadgeparterna.
- b) Medel från Förenta nationerna som godkänts av generalförsamlingen, särskilt med avseende på kostnader med anledning av hänskjutanden från säkerhetsrådet.

Artikel 116 - Frivilliga bidrag

Utan hinder av bestämmelserna i artikel 115 får Domstolen som extra medel ta emot och använda frivilliga bidrag från regeringar, internationella organisationer, enskilda personer, bolag och andra enheter i enlighet

med de tillämpliga kriterier som antas av stadgeparts församlingen.

Artikel 117 - Uttaxerande av bidrag

Stadgeparternas bidrag skall uttaxeras i överensstämmelse med en överenskommen bidragsskala som grundas på den skala som antagits av Förenta nationerna för dess reguljära budget och justerats i enlighet med de principer som ligger till grund för denna skala.

Artikel 118 - Årlig revision

Domstolens protokoll, böcker och räkenskaper, däri inbegripet dess årsredovisning, skall granskas årligen av en oberoende revisor.

DEL 13 SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 119 - Tvistlösning

1. Tvister om Domstolens rättskipande verksamhet skall avgöras av Domstolen själv.
2. Varje annan tvist mellan två eller flera stadgeparter rörande tolkningen eller tillämpningen av denna stadga, som inte har lösts genom förhandlingar inom tre månader från det att den har uppkommit, skall hänskjutas till stadgeparts församlingen. Denna får själv försöka lösa tvisten eller lämna rekommendationer om andra sätt att lösa tvisten, däribland hänskjutande till Internationella domstolen i enlighet med dennas stadga.

Artikel 120 - Reservationer

Inga reservationer får göras mot denna stadga.

Artikel 121 - Ändringar

1. När sju år har förflutit från denna stadgas ikraftträdande får varje stadgepart föreslå ändringar av stadgan. Texten till ändringsförslag skall inges till Förenta nationernas generalsekreterare som omedelbart skall delge den till alla stadgeparter.
2. Tidigast tre månader efter dagen för notifikationen skall nästkommande möte med stadgeparts församlingen, med en majoritet av närvarande och röstande parter, be-

sluta om förslaget skall tas upp till behandling. Församlingen kan behandla förslaget direkt eller sammankalla en översynskonferens, om detta motiveras av den aktuella frågan. 3. För att anta en ändring vid ett möte med stadgeparts-församlingen eller vid en översynskonferens fordras två tredjedels majoritet av parterna, om enighet inte kan uppnås.

4. Med förbehåll för bestämmelserna i punkt 5 i denna artikel skall en ändring träda i kraft för alla stadgeparter ett år efter det att ratifikations- eller godtagandeinstrument har deponerats hos Förenta nationernas generalsekreterare av sju åttondelar av parterna.
5. Ändringar i artiklarna 5, 6, 7 och 8 skall träda i kraft för de stadgeparter som har godtagit dem ett år efter det att dessa parter har deponerat sina ratifikations- eller godtagandeinstrument. I fråga om en part som inte har godtagit ändringen skall Domstolen inte utöva sin jurisdiktion med avseende på brott som omfattas av ändringen, om brottet har förövats av partens egna medborgare eller inom partens eget territorium.
6. Om en ändring har godkänts av sju åttondelar av stadgeparterna i enlighet med punkt 4 i denna artikel, får en part som inte har godkänt ändringen frånträda denna stadga med omedelbar verkan utan hinder av artikel 127.1, men med iakttagande av artikel 127.2, genom underrättelse senast ett år efter en sådan ändrings ikraftträdande.
7. Förenta nationernas generalsekreterare skall delge alla stadgeparter alla ändringar som antagits vid ett möte med stadgeparts-församlingen eller vid en översynskonferens.

Artikel 122 - Ändring av institutionella bestämmelser

1. Ändringar av bestämmelser i denna stadga som är av uteslutande institutionell karaktär, nämligen artikel 35, artikel 36.8 och 9, artiklarna 37 och 38, artikel 39.1 (de två första meningarna), artikel 39.2, artikel 39.4, artikel 42.4-9, artikel 43.2 och 3 samt artiklarna 44, 46, 47 och 49, får fö-

reslös när som helst av varje stadgepart utan hinder av bestämmelserna i artikel 121.1. Texten till ändringsförslag skall inlämnas till Förenta nationernas generalsekreterare, eller till en sådan annan person som kan ha utsetts av stadgeparts-församlingen, vilken omedelbart skall delge alla parter och andra som deltar i församlingen.

2. Ändringar som avses i denna artikel skall antas av stadgeparts-församlingen eller av en översynskonferens med två tredjedels majoritet av stadgeparterna, om inte enighet kan uppnås. Sådana ändringar skall träda i kraft för alla parter sex månader efter det att de har antagits av församlingen eller, i förekommande fall, av konferensen.

Artikel 123 - Översyn av stadgan

1. Sju år efter denna stadgas ikraftträdande skall Förenta nationernas generalsekreterare sammankalla en översynskonferens som skall överväga eventuella ändringar i stadgan. Denna översyn kan innefatta, men är inte begränsad till, förteckningen över brott som återfinns i artikel 5. Konferensen skall vara öppen för deltagarna i stadgeparts-församlingen och på samma villkor.
2. Förenta nationernas generalsekreterare skall när som helst därefter på begäran av en stadgepart och i de syften som anges i punkt 1 i denna artikel med godkännande av en majoritet av parterna sammankalla en översynskonferens.
3. Bestämmelserna i artikel 121.3-7 skall tillämpas för antagande och ikraftträdande av sådana ändringar i stadgan som behandlats av en översynskonferens.

Artikel 124 - Övergångsbestämmelse

Utan hinder av bestämmelserna i artikel 12.1 och -2 får en stat, som blir part i denna stadga förklara att den för en tid av sju år efter stadgans ikraftträdande för staten i fråga inte godtar Domstolens jurisdiktion med avseende på den kategori av brott som avses i artikel 8, när ett brott påstås ha förövats av dess egna medborgare eller inom dess eget territorium. En förklaring enligt denna artikel

kan när som helst återkallas. Bestämmelserna i denna artikel skall behandlas av den översynskonferens som sammankallas med stöd av artikel 123.1.

Artikel 125 - Undertecknande, ratificering, godtagande, godkännande och anslutning

1. Denna stadga skall öppnas för undertecknande av alla stater vid Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisations högkvarter i Rom den 17 juli 1998. Därefter skall den stå öppen för undertecknande vid Italiens utrikesministerium i Rom till den 17 oktober 1998. Efter detta datum skall den stå öppen för undertecknande vid Förenta nationernas högkvarter i New York till den 31 december 2000.
2. Denna stadga skall ratificeras, godtas eller godkännas av signatärstaterna. Instrument avseende ratificering, godtagande eller godkännande skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.
3. Denna stadga skall stå öppen för anslutning av alla stater. Anslutningsinstrument skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 126 - Ikraftträdande

1. Denna stadga träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter den sextionde dagen efter dagen för deponeringen av det sextionde instrumentet avseende ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning hos Förenta nationernas generalsekreterare.
2. För en stat som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till denna stadga efter deponeringen av det sextionde instrumentet avseende ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning träder stadgan i kraft den första dagen i den månad som följer efter den sextionde da

gen efter den dag då staten i fråga deponerade sitt instrument avseende ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning.

Artikel 127 - Frånträde

1. En stadgepart får genom skriftlig underrättelse till Förenta nationernas generalsekreterare frånträda denna stadga. Frånträdet träder i kraft ett år efter den dag då underrättelsen har mottagits, såvida inte ett senare datum anges i underrättelsen.
2. En stat skall på grund av sitt frånträde inte vara befriad från de förpliktelser den har iklätt sig genom denna stadga när den var stadgepart i stadgan, däribland eventuella ekonomiska skyldigheter som kan ha uppstått. Frånträdet skall inte inverka på något samarbete med Domstolen i samband med brottsutredningar, förundersökningar och förfaranden med avseende på vilka den frånträdande staten var skyldig att samarbeta och vilka har inletts före den dag då frånträdet trädde i kraft; frånträdet skall inte heller på något sätt inverka på den fortsatta behandlingen av någon fråga som var under behandling av Domstolen före den dag då det trädde i kraft.

Artikel 128 - Giltiga texter

Originalen till denna stadga, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare, som skall tillställa alla stater bestyrkta kopior därav. Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat denna stadga.

Upprättad i Rom den 17 juli 1998.